

Väljatöötatud hunduoskused

matkamine

laagielu

esmaabi

kokkamine

Matkamine

Matkamise hunduoskuse taseme sooritaja:

- oskab ette antud nimekirja järgi valida, millist varustust tal matkal vaja läheb.
- teab, milline seljakott on tema jaoks sobiv ja oskab seda pakkida.
- oskab panna ennast riidesse nii, et tal ei hakkaks palav ega külm.
- teab, kuidas kutsuda abi.
- teab, mida teha ja kuidas käituda eksimise korral.
- on koos juhiga uurinud kaarti, kompassi ja oskab neid koos temaga kasutada.
- oskab lugeda kaardi legendi.
- teab peamisi ilmakaari ja oskab neid kompassiga määrata.
- oskab liigelda koos juhiga teedel ja ühistranspordis.
- teab, kuidas käituda looduses matkates.
- oskab valida matkale kaasa süüa.
- tunneb ohutustehnikat noa, kirve ja sae kasutamisel.
- oskab käituda lõkke juures vastutustundlikult.
- teab, mida tähendab suure tuleohuga aeg ja milliseid piiranguid see endaga kaasa toob.
- on osalenud vähemalt kahel matkal.

Laagrielu

Laagrielu hunduoskuse taseme sooritaja:

- oskab ette antud nimekirja järgi valida, millist varustust tal laagris vaja läheb.
- oskab oma laagri varustuse eest hoolitseda ja ise oma kotti pakkida.
- oskab valida endale hügieenitarbed, mida laagris vaja läheb.
- hoolitseb laagri ajal oma magamiskoha ja isikliku hügieeni eest.
- oskab koguda metsast lõkkematerjali ja tulehakatust.
- oskab käituda lõkke juures ettevaatlikult/ teadlikult ja tean, millised on ohud.
- teab, mida tähendab suure tuleohuga aeg ja milliseid piiranguid see endaga kaasa toob.
- on teinud oma salga või üksusega lõket.
- teab, mis on sõbrasüsteem ujumas käies.
- teab, kuidas kutsuda abi, kui midagi on juhtunud.
- oskab ohutult kasutada nuga.
- oskab küpsetada kerget einet/ suupistet lõkkel.
- on osalenud vähemalt ühes skaudilaagris.

Kokkamine

Iseendal kõht täis.

Kokkamise hunduoskuse taseme sooritaja:

- oskab hoida köögi puhtana.
- oskab õigesti käsi pesta.
- teab oma allergiaid (mida ei tohi süüa ning kus allergiat tekitavaid aineid leiduda võib (nt piimaallergia puhul on vadakupulbrit siiski paljudes toiduainetes sees).
- teab turvareegleid pliidil, mikrolaineahjus ja lõkkel kokkamise puhul ja teab nende ohtusid.
- oskab kasutada terariistu ohutult.
- teab ohte kuuma vee ja õliga töötamisel.
- teab erinevaid toiduvalmistamise viise (keetmine, praadimine, küpsetamine, grillimine) ning oskan selgitada, mis on nende erinevus.

- oskab koorida ja hakkida puu- ja köögivilju.
- teab, kuidas valmistada lõkkel üht soolast ning üht magusat toitu.
- oskab kasutada fooliumit lõkketoidu valmistamiseks (nt kartul, õun, banaan vms).
- teab, mis on ja oskab teha tokisaia.
- oskab keeta endale hommikuputru.

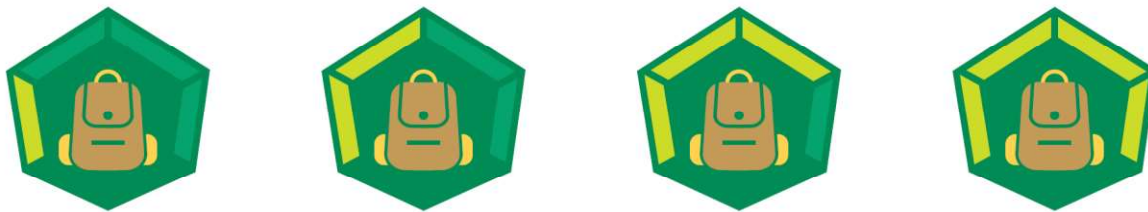
Esmaabi

Esmaabi hunduoskuse taseme sooritaja:

- teab, mis on päästeameti telefoninumber ning mida peab ütlema, kui sinna helistada.
- oskab kokku panna väikese esmaabipaki, ning teab, kuidas seal olevat kasutada.
- tunneb inimese tähtsamaid organeid ja teab, kus need asuvad (aju, süda, kopsud, neerud, magu, pimesool).
- teab, mis on šokiasend ning millal ja kuidas seda kasutada.
- teab, kuidas hoolitseda teadvuse kaotanud isiku eest.
- teab, mida teha, kui keegi on lämbumas või on midagi kurku jäänud.
- teab, mida teha väiksemate ja suuremate verejooksude puhul.
- teab, mida teha ninaverejooksu puhul.
- teab, mida teha putuka, looma või roomaja hammustuse korral.
- teab, kuidas eemaldada silma sattunud prügi.
- teab, mida teha kõrvetuse või põletushaava puhul.
- teab, mida teha, kui riided seljas põlema lähevad.
- teab, kuidas ära hoida alajahtumist ning ülekuumenemist, tunneb nende tundemärke ning oskab aidata.
- teab, millised on naha külmumise tundemärgid ning kuidas selles olukorras käituda.
- teab, millised on päikesepiste tunnused ja millist esmaabi sel puhul anda.

Väljatöötatud skaudioskused

Matkamine

I tase

Matkaoskused on skautluses ühed kõige elementaarsemad teadmised, mis loovad eeldused suurele valikule seiklustele. Esimese taseme omanikul on matkamise baasteadmised ja ta on käinud matkamas.

Matkamise esimese taseme sooritaja:

- teab, milliseid riideid matkal kanda ja mida varuks kaasa võtta.
- oskab pakkida oma seljakotti.
- teab, kust leida ilmaennustus ning kuidas end matkal kaitsta ilma mõjude eest.
- teab, millist sööki ja miks matkale kaasa võtta ning millist mitte.
- teab, kuidas hoida matkal loodust ja mida teha matkal tekkinud jäätmetega.
- tunneb „igameheõigusest“ punkte, millega tuleb arvestada looduses liikudes.
- teab ohutustehnikat teedel liikumisel ja ühistranspordis sõites.
- oskab looduses turvaliselt liikuda.
- oskab kaardil ja looduses ära tunda olulisemaid maamärke.
- tunneb kaardil erinevaid sümboleid ja värve ning teab, mida need tähendavad.
- teab peamisi ilmakaari.
- vastutab matka ajal enda eest ja on vastutustundlik meeskonnaliige.
- teab ja oskab kasutada ujumas käies „sõbrasüsteemi“.
- tunneb ohutustehnikat kirve, sae ja noa kasutamisel ning lõkke tegemisel.
- teab, kuidas kutsuda abi, kui keegi on saanud kannatada.
- on osalenud vähemalt kolmel matkal, millest vähemalt üks oli ööbimisega.

II tase

Teise taseme omanik omab baasteadmistest rohkem teadmisi ja kogemusi ning oskab matkal anda esmaabi väiksemate vigastuste korral.

Matkamise teise taseme sooritaja:

- oskab anda esmaabi kriimustuste ja lõigete korral.
- teab, kuidas toimetada villide ja väänamiste korral.
- tunneb erinevaid matkariideid ja teab kihilise riietuse eeliseid.
- teab, kuidas ja millal kasutada hädakutsungeid.
- teab erinevaid lõkketüüpe ja nende eeliseid sõltuvalt kasutuseesmärgist ning ilmastikutingimustest.
- oskab looduses nähtavaid objekte näidata kaardil.
- oskab liikuda kaardil tähistatud trassi järgi ja kompassi abil otse läbi metsa või üle avamaa.
- oskab määrata põhjasuuna ka ilma kompassita (k.a. öösel).
- oskab oma isikliku matkavarustuse eest hoolitseda.
- oskab leida sobiva ööbimiskoha ja püstitada telgi.
- teab, kui palju aega kulub keskmiselt 1 km läbimiseks matkates.
- teab, millist ühisvarustust on matkal vaja.
- on valmistanud matkatoidu nii matkapõletil kui lõkkeasemel.
- on matkagrupi aktiivne liige ja matkakaaslaste suhtes tähelepanelik.
- on juhtinud matka osa.
- on osalenud vähemalt kolmel ööbimisega matkal.

III tase

Kolmanda taseme omanik omab süvendatud teadmisi matkamisest ning oskab metsas turvaliselt ööbida ja süüa valmistada.

Matkamise kolmanda taseme sooritaja:

- teab võimalikke ohte matkal ja kuidas neid vältida. Oskab hoolitseda salga esmaabi varustuse eest ja vajadusel seda kasutada.
- teab, millised on tema salgaliikmete võimed (tugevused-nõrkused).
- teab kõike „igameheõigusest“.
- oskab kasutada skaudi teemärke.
- teab, kuidas liikuda erinevatel maastikel (võsa, soo jms).
- oskab ehitada ööbimiseks varjualust.
- on kasutanud erinevaid viise veekogu ületamiseks.
- oskab ka tundmatus kohas leida oma asukoha kaardil.
- oskab kaardi abil matkarada planeerida ja planeeritud rada järgida.
- teab kompassi ja teiste navigeerimisvahendite omapärasid ja piiranguid.
- tunneb erinevaid telke ja oskab neid kasutada ning hooldada
- on valmistanud lõkkel matkatoidu, kasutades alternatiivseid vahendeid ja minimaalselt nõusid.
- on vähemalt ühel matkal kirjutanud matkapäeviku.
- oskab hinnata, kui palju aega kulub salgal matkatrassi läbimiseks.
- on planeerinud ja juhtinud vähemalt ühe matka.
- on osalenud vähemalt nelja päeva pikkusel matkal.

IV tase

Neljanda taseme omanik omab põhjalikke teadmisi matka ettevalmistusest, osalemisest ja läbiviimisest. Oskab tunnetada ohte ja ohu korral tegutseda.

Matkamise neljanda taseme sooritaja:

- oskab koostada kolmepäevase matka menüü.
- tunneb erinevat matkavarustust (riietest taskunoani) ja nende omadusi ning oskab neid hooldada.
- oskab hinnata matka riske ja seista grupi ohutuse eest.
- oskab navigeerida öösel ja halva nähtavuse korral.
- oskab hinnata kauguseid maastikul (jõe laius, puu kõrgus).
- omab vähemalt esmaabi skaudioskuse 2. taset.
- oskab arvestada erinevate võimetega matkajate liikumiskiirusega erinevatel maastikel.
- on matkanud Eesti loodusest erinevas looduses.
- on iseseisvalt korraldanud ja läbi viinud vähemalt 3 ööbimistega matka.
- on matkal pildistanud metslooma või -lindu.

Laagrielu

I tase

Suvised laagrid on skaudielu ühed tippsündmused. Pea sama olulised on ka talvised siselaagrid. Nii enda kui kaaslaste mõnusa laagrikogemuse tagamiseks on vajalikud teadmised laagrielust. Esimese taseme omanik omab esmaseid teadmisi seoses ööbimisega väljaspool kodu.

Laagrielu esimese taseme sooritaja:

- teab põhilist isiklikku laagrivarustust.
- oskab oma laagrivarustust korras hoida.
- teab, milliseid riideid laagrisse kaasa võtta.
- oskab oma seljakotti ise pakkida ning teab, mis asjad ja kus tema kotis on.
- suudab laagri ajal oma isiklikud asjad ja oma magamiskoha korras hoida.
- hoolitseb laagri ajal isikliku hügieeni eest.
- oskab koguda tulehakatust ja hagu lõkkesse.
- oskab nuga ohutult kasutada ja on teinud endale tokisaia toki.
- käitub lõkke juures ohutult.
- teab ja oskab kasutada ujumas käies "sõbrasüsteemi".
- teab suplemise reegleid.
- teab toidupüramiidi tasemeid ja oskab sellel teemal arutleda.
- oskab abistada laagritoidu valmistamisel.
- teab, kust ja kuidas saab abi, kui keegi on saanud vigastada.
- on osalenud vähemalt kahes skaudilaagris, millest vähemalt üks on olnud telklaager.

II tase

Teise taseme omanik suudab lisaks esimese taseme oskustele teha enese ja kaaslaste elu välilaagris mõnusaks.

Laagrielu teise taseme sooritaja:

- oskab oma isikliku laagrivarustuse eest hoolitseda ja vajadusel seda parandada.
- tunneb magamiskottide ja -mattide omadusi ning oskab valida laagriks sobiva.
- oskab telgile valida parima koha ja oma valikut põhjendada.
- teab laagriks vajalikku ühisvarustust ning milleks ja kuidas neid kasutatakse.
- oskab laagri ühisvarustust pärast laagrit hooldada.
- teab, kuidas laagris toitu hoida ja on lõkkel valmistanud laagritoidu.
- oskab rajada ohutu lõkkeaseme ja selle pärast laagrit koristada. Teab, kuidas kustutada lõkkeasemest väljunud tuld.
- oskab korraldada laagrisse pesemiskohta.
- teab, kuidas ilmastik võib laagri tegevusi mõjutada ja kuidas selleks valmistuda.
- on paigaldanud koormakattest varjualuse.
- oskab ohutult kasutada, hooldada ja hoiustada saagi, kirvest ja teisi laagris kasutatavaid tööriistu.
- on ehitanud mõne laagrielu mugavamaks tegeva laagriehitise (söögilaud, tool).
- teab, kuidas puhastada ja ravida kriimustusi, haavu ja põletusi.
- teab „igameheõigust“ ja oskab laagris tegutseda loodust ja kaaslasti säästvalt.
- on laagris aktiivne meeskonnaliige.
- teab peast vähemalt kolme lõkkelaulu ja on koos salgaga teinud lõkkenalja.
- on osalenud lisaks I taseme laagritele veel vähemalt kolmes laagris, millest üks oli vähemalt neljapäevane telklaager.

III tase

Kolmanda taseme omanik omab lisaks eelnevale teadmisi kohaliku üksuse laagri korraldamiseks.

Laagrielu kolmanda taseme sooritaja:

- oskab selgitada, mille järgi valida laagrisse sobilik telk ja oskab telki püstitada nii, et see peab vastu ka tugevale tuulele ja vihmale.
- teab, kuidas laagris ohutult toitu hoida ja valmistada.
- oskab koos salgaga planeerida tasakaalus laagrimenüü.
- on kasutanud vähemalt kahte erinevat laagriköögi lahendust (lõke, põleti, katel).
- oskab planeerida menüüd ja osta vajalikud toiduained nädalavahetuse laagriks.
- saab aru jäätmete käitlemise vajalikkusest laagris.
- oskab laagri pidamiseks valida sobiliku koha.
- oskab planeerida head laagriala ja oma valikuid põhjendada.
- oskab jälgida ilma ja olla valmis ilma muutumiseks.
- oskab leida informatsiooni laagripaiga ja selle ümbruskonna kohta.
- teab, kuidas selgitada, kas vesi kõlbab suplemiseks ja/või joogiks.
- teab, kuidas planeerida laagri programmi.
- teab, milliseid ohutusvahendeid laagris kasutada tuleb.
- oskab oma kaaslastele rääkida laagriga kaasnevatest ohtudest.
- oskab laagris oma üksuse eest vastutav olla.
- on olnud laagris erinevate ilmaoludega.
- on osalenud enam kui 4-päevases laagris ning vähemalt 3-päevases kerglaagris (kogu varustus on kaasa toodud seljakotis).
- on abistanud vähemalt kahe laagri korraldamisel.

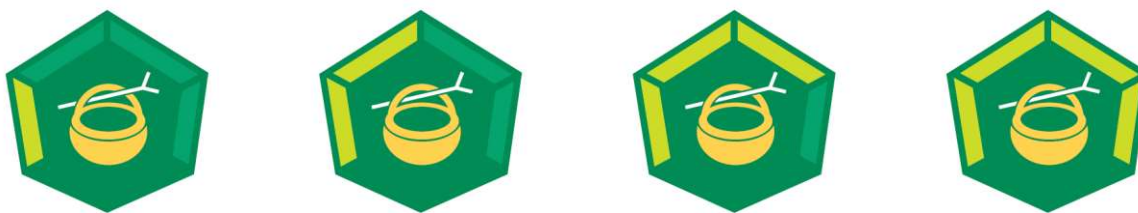
IV tase

Neljanda taseme omanik suudab korraldada suurema laagri, tagada osalejate turvalisuse ja planeerida tegevused.

Laagrielu neljanda taseme sooritaja:

- suudab püstitada telgi, mille ehitusega pole tuttav.
- oskab valida sobivat kohta laagriplatsiks.
- oskab organiseerida erinevaid transpordivõimalusi.
- teab, kuidas planeerida kõigi osalejate vajadustele vastav ja huvitav laagriprogramm.
- teab, kuidas planeerida varutegevusi halva ilma jms korral.
- oskab tagada ohutusnõuete järgimist, vähendamata laagrielamust.
- oskab looduse tasakaalu häirimata looduses aktiivselt aega veeta.
- teab, kuidas otsida laagri soodustusi ja toetajaid.
- teab, kuidas leida ja kasutada laagri programmis kohalikke vaatamisväärsusi.
- oskab planeerida laagri eelarvet.
- on tutvunud laagrite korraldamisega seotud ESÜ juhendite ja abimaterjalidega ning Eesti Vabariigi seadustega.
- on läbinud kursuse ja omab „Laagrijuhataja“ osakutse tunnistust.
- oskab koostada laagri riskianalüüsi.
- on veetnud vähemalt 20 ööd erinevates laagrites.
- on osalenud mõne suurema laagri eel- ja järelaagris.
- on osalenud rahvusvahelises laagris.
- on planeerinud ja läbi viinud (juhtinud) vähemalt kaheöölise üksuselaagri ja osalenud maleva või ESÜ laagri korraldamisel.

Kokkamine

I tase

Üks toidukord oma salgale.

Kokkamise esimese taseme sooritaja:

- teab lihtsamaid toitlustamise hügieeninõudeid (käte ja ettevalmistatavate toiduainete pesemine, puhtad toiduvalmistamise vahendid jms).
- oskab kasutada ohutult toiduvalmistamise vahendeid ja erinevat tüüpi söögiriistu.
- oskab ohutult käsitleda kuuma vett ja õli.
- koorib ja hakib sibula ning kasutab seda toidus.
- leiab vähemalt kaks tervislikku retsepti (üks soolane ja üks magustoit), arvestades, et kõik salga liikmed saaksid seda süüa (allergiad).
- koostab ostunimekirja koos koguste ja orienteeruva hinnaga.
- valmistab retsepti järgi ühe soolase toidu (nt penne köögiviljade ja kanaga).
- valmistab retsepti järgi ühe magustoidu/ küpsetise (nt kamavaht või pannkoogid).
- valmistab ette ühe sooja (nt tee) ja ühe külma (nt maitsevesi) joogi.
- katab osalejatele laua.
- küsib toidu kohta tagasisidet. Tunneb koka käitumise eetikat – kui toit kellelegi ei maitse, kuidas sellele viisakalt reageerida.
- koristab köögi/ köögiala.

II tase

Ühe päeva toitlustamine oma üksusele (vähemalt kaks toidukorda + oode)

Kokkamise teise taseme sooritaja:

- teab hügieeninõudeid toitlustamisel (käte ja ettevalmistavate toiduainete pesemine, puhtad toiduvalmistamise vahendid, toore liha ja kala käitlemine jms).
- teab inimeste toitainete päevaseid vajadusi. Joonistab toidupüramiidi.
- leiab iseseisvalt köögimeeskonna/abilised.
- leiab vajaminevate toidukordade retseptid (üks kindlasti kondiga puljongist supi retsept) arvestades üksuse liikmete toitumisvajadusi (allergiad).
- koostab ostunimekirja koos koguste ja orienteeruva hinnaga.
- teab toidu hoiustamise nõudeid ja kanaliha käitlemise reegleid.
- valmistab toidud, sh supi (nt minestrone).
- valmistab ooteks midagi kaerahelvestest (va puder).
- katab osalejatele laua.
- küsib toidu kohta tagasisidet ja reageerib sellele eetiliselt.
- koristab köögi/ köögiala.
- lisab kasutatud retseptid salga kokaraamatusse (selle puudumisel loob ise salga kokaraamatu).

III tase

Vähemalt 30 inimese kahe päeva toitlustamine (vähemalt neli toidukorda)

Eelduseks on 18+ vanus (võivad alustada kohe 3. tasemest).

Kokkamise kolmanda taseme sooritaja:

- teab vanuselisi nõudeid toitlustamisel.
- läbib toiduhügieeni koolituse.
- leiab köögimeeskonna/ abilised.
- teab köögi ülesehituse põhimõtteid välitingimustes.
- oskab ohutult kasutada gaasipriimust ja -ballooni.
- koostab kahe päeva toitlustamise menüü, kasutades erinevaid valmistusmeetodeid, sh creme brulee ja supi puljongi kondiga lihast, arvestades osalejate erivajadusi.
- peab toitlustama vähemalt ühel päeval välitingimustes.
- koostab ostunimekirja koos koguste ja orienteeruva hinnaga.
- tutvub erinevate maitseainete ja maitsetaimedega ning kasutab neid toidu valmistamisel.
- valmistab toidud, sh creme brulee.
- küsib toidu kohta tagasisidet ja reageerib sellele eetiliselt.
- koristab köögi/ köögiala ja korraldab toidujäätmete keskkonnasõbraliku ja sanitaarse hävitamise.
- lisab kasutatud retseptid salga/ isiklikku kokaraamatusse.

IV tase

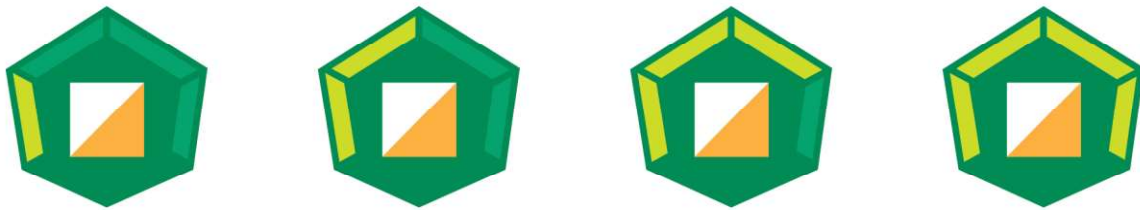
Enam kui 50 inimesele vähemalt 5-päevase ürituse toitlustamine

Eelduseks on 18+ vanus ja 3. taseme läbimine.

Kokkamise neljanda taseme sooritaja:

- omab kehtivat toiduhügieeni tunnistust.
- teab suurürituse toitlustamise nõudeid.
- korraldab sujuva toidujagamise, nõudepesu ja toidujäätmete kogumise.
- leiab köögimeeskonna ja abilised.
- koostab menüü laagris, kasutades erinevaid valmistusmeetodeid, arvestades osalejate erivajadusi.
- koostab kogu ürituse toitlustamise eelarve ja nimekirja kaupmeestest, kust iga tooraine hankida.
- koostab ostunimekirja koos koguste ja orienteeruva hinnaga.
- valmistab toidud.
- küsib toidu kohta tagasisidet ja reageerib sellele eetiliselt.
- korraldab köögi/ köögiala nõuetekohase koristamise (toidujäätmete keskkonnasõbralik ja sanitaarne käitlemine).
- lisab kasutatud retseptid salga/ isiklikku kokaraamatusse.
- valmistab ratatouille ja kutsub oma parimad skaudisõbrad seda maitsma.

Orienteerumine

I tase

Orienteerumise skaudioskus hõlmab endas teadmisi, alates elementaarsest kaardilugemisest ja õige tee leidmisest kuni sportliku orienteerumise harrastamiseni. Vaatluse all on ka kaartide valmistamine ja navigeerimine GPS seadmete abil. Lisaks hulgaliselt praktikat teooria kinnistamiseks. Orienteerumise skaudioskuse esimene tase annab esmase kaardilugemise oskuse ja kogemuse

Orienteerumise esimese taseme sooritaja:

- nimetab neli põhi- ja neli vaheilmakaart eesti ja inglise keeles ning teab nende paiknemist üksteise suhtes.
- oskab määrata kompassiga ilmakaari.
- tunneb erinevaid mõõtkava tüüpe ning oskab arvutada vahemaade pikkuseid ning neid kaardil mõõta.
- tunneb leppemärke ja oskab kasutada kaardi legendi.
- Teab, kuidas tegutseda, kui on eksinud (linnas, metsas, maal).
- toob „igamehe õigusest“ välja olulisemad punktid, millega tuleb arvestada looduses liikudes.
- osaleb orienteerumismängul.
- planeerib maastikule salga matka, kasutades kaarte ning on matkal kaardilugejaks.
- oskab oma asukoha kindlakstegemiseks kasutada GPS seadet või nutitelefoni.

II tase

Orienteerumise skaudioskuse teine tase lisab juurde täpsemaid kompassi kasutamise jm orienteerumistehnikaid ning esimese kogemuse sportlikust orienteerumisest.

Orienteerumise teise taseme sooritaja:

- nimetab kõik 16 ilmakaart eesti ja inglise keeles ning teab nende paiknemist üksteise suhtes.
- oskab määrata ilmakaari ilma kompassita looduslike märkide järgi.
- oskab määrata asimuuti ja orienteerub kaardi ja kompassi abil.
- oskab etteantud mõõtkava järgi arvutada vahemaade pikkuseid.
- oskab käituda, kui on vähemal või suuremal määral looduslikul maastikul eksinud.
- oskab vältida suuri eksimusi rajal liikudes ning oskab valida ühest kontrollpunktist teise kontrollpunkti optimaalse teekonna.
- tunneb Eesti põhikaardi ja orienteerumiskaardi leppemärke.
- teab, kust leida soovitud piirkonna kohta erinevaid kaarte.
- osaleb vähemalt ühel orienteerumispäevakul või -võistlusel.
- tunneb erinevaid GPS seadmeid ning GPS tehnoloogia üldist tööpõhimõtet ja ohte GPS seadmega navigeerimisel.
- teab, milliste mõõtühikutega esitatakse geograafilisi koordinaate, UTM süsteemis koordinaate ning L-EST97 ristkoordinaate ning leiab etteantud koordinaatide järgi koordinaadistikuga kaardilt õige asukoha.

III tase

Kolmandal tasemel lisanduvad orienteerumis- ja matkaraja planeerimisega seotud teemad.

Orienteerumise kolmanda taseme sooritaja:

- omab isiklikku kompassi ja tunneb selle osi. Oskab määrata objekti asimuuti 5-kraadilise täpsusega.
- teab üldisemaid erinevusi erinevate orienteerumiskaardi tüüpide vahel (sprindi, rattaorienteerumise ja suusaorienteerumise kaardid).
- liigub kergel jooksusammul asimuudi järgi maastikul teatud objektile võimalikult väikese eksimusega, mis on vähemalt 500 meetri kaugusel.
- joonistab selgelt loetava visandkaardi.
- oskab planeerida matkamängu rada vastavalt osalejate vanusele ja võimetele.
- korraldab üksusele orienteerumistreeningu, kasutades orienteerumiskaarte.
- osaleb vähemalt ühel pimedas peetaval orienteerumisvõistlusel või -päevakul.
- teab, kuidas töötab SportIdent elektrooniline märkesüsteem, oska seda kasutada ning teab selle märkesüsteemi eeliseid tavaliste kompostrite kasutamise ees.
- tellib Eesti Orienteerumislidu koduleheküljelt orienteeruja isikliku koodi (EOL-kood).

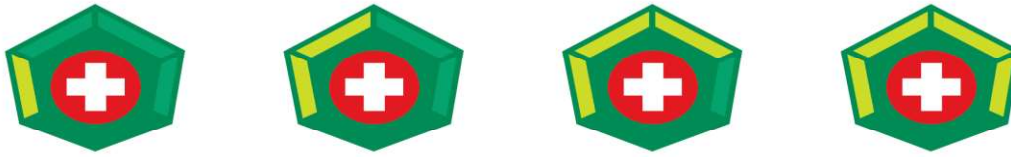
IV tase

Neljanda taseme omandanu tegeleb orienteerumisega sportlikul tasemel.

Orienteerumise neljanda taseme sooritaja:

- teab üldjoontes, kuidas kaarte (sh orienteerumiskaarte) toodetakse.
- külastab Eesti Orienteerumislidu (EOL) ja Rahvusvahelise Orienteerumislidu (IOF) kodulehti rohkema info saamiseks.
- teab orienteerumise ajalugu Eestis.
- teab Eesti Orienteerumislidu võistlusreegleid.
- osaleb regulaarselt füüsilist võimekust suurendavatel tegevustel.
- osaleb vähemalt paar korda kuus orienteerumispäevakutel või -võistlustel.
- osaleb aasta jooksul vähemalt paaril edetabeli- või rogainivõistlusel.
- osaleb vähemalt ühel suusa või ratta orienteerumispäevakul või -võistlusel.
- teeb kokkuvõtte kümnest osavõtust (võistlusklass, koht, distants, keskmine kiirus jms) ning analüüsib läbitud teekonda ja rajal tehtud otsuseid.

Esmaabi

I tase

Esmaabi I taseme läbinu saab hakkama kergemate vigastuste eest hoolitsemisega, oskab tagada enese ohutust ja teab, milliseid esmaabivahendeid millises situatsioonis kasutada.

Esmaabi esimese taseme sooritaja:

- teab inimese üldist kehaehitust (vereringe, luustik, organid)
- teab, kuidas peatada verejooksu
 - Väike verejooks: ninast, sõrmest, kriimustusest;
 - Keskmine verejooks: löikehaavad, mille verejooks ei peatu plaasterdamise abil;
- on suuteline suhtlema häirekeskusega efektiivselt ja tulemuslikult
- oskab valida õiged vahendid esmaabi andmiseks
- teab, kuidas tagada enda, ümbritsevate inimeste ja kannatanu ohutus esmaabi osutamisel
- on eelnevalt loetletud esmaabi teemad läbinud nii teoorias kui ka praktiliste harjutustena

II tase

Esmaabi II taseme läbinud skaut oskab elustada, hoolitseda põletuste eest, tegutseda allergiate puhul.

Esmaabi teise taseme sooritaja:

- oskab tuvastada, kas inimene vajab elustamist või mitte. Kui jah, siis oskab elustada erinevas vanuses inimesi (imik, vanur jne).
- oskab tuvastada šoki olemasolu, selle erinevaid põhjuseid ning annab õiget abi.
- teab külmumise ning alajahtumise ohtusid ja annab abi vastavalt sümptomitele.
- oskab tuvastada, kas kannatanul on kuumarabandus või –krambid ning annab abi vastavalt sümptomitele.
- teab, kuidas põletuse korral käituda ja hoolitseda põletushaavade eest.
- suudab tuvastada erinevaid allergia vorme ja tegutseda vastavalt.
- on läbinud eelnevalt loetletud esmaabi teemad nii teoorias kui ka praktiliste harjutustena.

III tase

Esmaabi III taseme läbinud skaut oskab õpetada I ja II taseme esmaabi teemasid ning omab praktilisi oskusi. On võimeline olema (laagri)arsti abiline, matka (või muu väiksema ürituse) esmaabi varustuse komplekteerida ja I ja II taseme ulatuses vastutama esmaabi eest. Saab hakkama raskemate traumadega, luumurdudega ning krampidega.

Esmaabi kolmanda taseme sooritaja:

- omab praktilisi oskusi esmaabi I ja II taseme ulatuses (praktiliste harjutuste läbiviimine, abi osutamine jne).
- on võimeline aitama ja assisteerima (laagri)arsti (süstimine, haavade hoolitsus jne).
- tuleb toime raskete traumade tuvastamise ja abi osutamisega.
- oskab tuvastada põrutusi, venitusi, nihestusi, luumurde ning oskab anda vastavat abi.
- teab, kuidas toime tulla krampides kannatanuga.
- läbib vähemalt 16-tunnise esmaabikoolituse.
- on eelnevalt loetletud esmaabi teemad läbinud nii teoorias kui ka praktiliste harjutustena.

IV tase

Esmaabi IV taseme läbinud skaut on võimeline vastutama väiksema või keskmise suurusega üritusel esmaabi osutamise eest. Tunneb ürituste esmaabitelgis ja/ või kiirabis leiduvat varustust ning oskab neid kasutada. Oskab assisteerida kõrgemalt kvalifitseeritud meditsiinipersonali raviprotseduuridel.

Esmaabi neljanda taseme sooritaja:

- oskab teha riskianalüüsi esmaabi vajaduste vaatenurgast ning komplekteerida väiksema või keskmise suurusega ürituse esmaabi komplekti (telk, auto vms).
- teab ja oskab iseseisvalt kasutada kiirabis leiduvat varustust.
- suudab iseseisvalt anda esmaabi I – III taseme tasandil esmaabi.
- on võimeline assisteerima kõrgemalt kvalifitseeritud meditsiinipersonali raviprotseduuridel (parameedikuid, meedikuid, arste jne) esmaabi vaates.
- omab praktikat reaalsete juhtumitega.
- on omandanud teadmised, et võiks jätkata oskuste omandamist parameediku I taseme koolitusel.

Köietöö

I tase

Ämblik võib tegeleda ajutiste madalseiklusraja elementide ehitusega, kõrgusega kuni 1 meeter maapinnast. Eriala omandamiseks tuleb läbida täies mahus Ämbliku koolitusprogramm. Koolitus toimub maleva või lipkonna siseselt, koolitaja peab olema omandanud vähemalt Köietöö Selli taseme.

Köietöö esimese taseme sooritaja:

- tunneb erinevaid (dünaamilised ja staatilised, kootud, keerutatud ja punutud) köisi ja linte, nende erinevusi ning kasutuskohti.
- oskab köisi ohutult kasutada, puhtida, hoida ja hooldada (sh lõigata).
- teab sõlme sidumise etappe, sõlmede tüüpe ja nende kasutuskohti.
- oskab siduda ja kasutada:
 - Haaravad - haarav aasaga / haarav ühe otsaga / Klemheist'l
 - Ühendavad – stopper/ kontrollsõlm / kangrusõlm (stopper) / soodisõlm / kalamees ehk rehvisõlm
 - Aasad (köieots) - vahemees / juhisõlm / austriajuhisõlm e.kaheksa
 - Köieotsa kinnitusviisid (nt puu külge) – seasõrg / palgisõlm / keerusõlm / pingutussõlm
- tunneb erinevaid karabiine ja nende kasutusotstarvet.
- oskab köisi puude vahele pingutada pingutussõlmega, "toore jõuga" ja plokisüsteemiga.
- tunneb lihtsamaid köitest ja palkidest madalseikluselemente (paralleelkõied, X, V, liaanitee).
- oskab valida ohutut seikluspaika.
- oskab rajada seikluselementi loodust kahjustamata.
- oskab korraldada seikluselemendi turvalist läbimist ja juhendada salga liikmeid oma kaaslasti turvama (grupi enesejulgestus).

II tase

Köietöö SELL õpib varasemale lisaks mitmete tehniliste vahendite kasutamist (nt tali köie pingutamiseks) ning ohutut töötamist kõrgustes. Eriala omandamiseks tuleb läbida täies mahus koolitusprogramm 40 tunni ulatuses, mis sisaldab eraldi julgestuskoolitust, järgneb praktiseerimine oma maleva üritustel või üle-eestilistel üritustel abilisena.

Koolitaja peab olema omandanud vähemalt Köietöö meistri taseme. Koolitus toimub malevate koostöös või üleriigiliselt.

Eeldused: 2 praktikat, oskuvõistluse edukas läbimine, vanemskaudi ealisus.

Võimalused: võimalus korraldada iseseisvalt madalseiklusraja elementide ehitust ja viia neil läbi tegevust. Võimalus aidata köietöö meistrit kõrgseiklusraja elementide ehitamisel.

Võimalus koolitada Ämbliku algtaset.

Köietöö teise taseme sooritaja:

- oskab sõlmi lisaks Ämbliku oskustele – surmasõlm, kahekordne austriajuhisõlm, prantsuse haarav.
- tunneb ja oskab kasutada rullikuid ja linte (slinge).
- tunneb julgestusvarustust (ronimisvöö, kiiver, enesejulgestusotsad, shell).
- oskab korraldada enesejulgestust, köite pingutamisel ohutult kasutada tali.
- teab ja oskab kasutada shelli ja laskumiskaheksat.
- oskab ehitada spetsiaalsetest koormarihmadest või slackline-dest madalseiklusraja elemente.
- oskab redeli pealt ehitada köitest mobiilseid elemente (kuni 4 meetri kõrgusel).
- abistab vähemalt kahel (lipkonna, maleva või ESÜ) üritusel seikluspunkti ehitamisel ja tegevuse läbiviimisel.
- Soovituslik varustus üksuses - <https://skaut.ee/seiklused/koietoo-sell-ambliku-skaudioskus/>

III tase

Köietöö Meister võib iseseisvalt planeerida ja rajada kõrgseiklusraja elemente. Meister võib juhendada ja õpetada Köietöö selle ja ämblikke. Taseme omandamiseks tuleb läbida täies mahus Ä3 koolitusprogramm 50 tunni ulatuses. Osaleda saab alates 18. eluaastast. Koolitus on üleriigiline ja koolitajaks peab olema Köietöö instruktor. Peale koolitust tuleb läbida 2-aastane praktika maleva või üleriigilistel üritustel, seejärel eksam Ä1, Ä2 ja Ä3 tasemetel programmide peale ning meistritöö.

Eeldused: Selli eksami edukas läbimine, selli praktika meistri käe all, esmaabi koolitus, vanus vähemalt 18 eluaastat..

Võimalused: Kõrgseiklusradade ehitamise õigus, võimalus koolitada ämblikke ja selle, võimalus töötada seiklusparkides abilisena, ehitajana ja julgustajana, võimalus töötada iseseisvalt. Koos teiste meistritega osaleda ka muudel vastava eriala koolitustel Eestis.

Köietöö kolmanda taseme sooritaja:

- oskab puude otsas ehitada kõrgseikluselemente.
- oskab kasutada grigrit ja haaratsit või sarnaseid abivahendeid.
- oskab seikluselementide ehitamisel kasutada trosse.
- teab platvormi ehitamise põhimõtteid.
- oskab korraldada laskumist ehitistelt ja loodusobjektidelt.
- oskab korraldada ülaltjulgestuses kaljuronimist looduslikel kaljudel.
- oskab teostada riskijuhtimist – varustuse, keskkonna, seikluselementide ja seiklejate/ämblike/ sellide isikuomadustest ja tervisest tulenevate riskide hindamise oskus.
- omab isiklikku julgestusvööd, kiivrit, reguleeritavat julgestusotsa, 4 HMS karabiini, 2 1.5 m repsu (5 mm), 5 m repsu (9-10 mm) ja erineva pikkusega lintaasasid. Soovituslikult ka laskumiskaheksa või shell, grigri ja haarats.
- osaleb pärast koolitust vähemalt kahel maleva või ESÜ üritusel kõrgseikluspunkti planeerimisel, ehitamisel ja läbiviimisel.
- teeb pärast praktilisi töid köietöö instruktori järelevalvel meistritöö (iseseisvalt planeeritud ja koos kaaslastega ehitatud seiklustegevuspunkt).

IV tase

Instruktori taseme taotlemise eelduseks on aastatepikkune praktiline töö seiklusürituste korraldajana, koolitajana ja seiklusradade ehitajana. Saab taotleda alates 21. eluaastast. Peab omama kehtivat esmaabikoolituse tunnistust. On osalenud ESÜ koolitajate koolitusel. Võib korraldada malevatevahelisi ja vabariiklikke Ä1, Ä2, Ä3 koolitusi. Tase kehtib 4 aastat. Soovituslik omada mägimatka või alpinismi treeneri II-III taseme kvalifikatsiooni. Kui koolituste korraldamises ja praktilises köietöös tuleb sisse pikem (enam kui 3-aastane paus), siis taseme taastamiseks tuleb taotlejal korraldada Ä2 ja Ä3 koolitus.

Eeldused: Aastatepikkune praktiline töö seiklusürituste korraldajana, koolitajana ja seiklusradade ehitajana. Esmaabi oskus. 21 eluaastat. ESÜ koolitajate koolituse läbimine.

Võimalused: Koolitada kõiki Ämbliku tasemeid. Partneritega koostöö raames käia tutvumas eriala erinevate lahendustega ka välismaal. Organiseerida Tagametsa seikluspargi tööd ja arendust.

Skaudiehitised

I tase

Taseme omandanu tunneb elementaarseid sõlmi ja köidiseid lihtsamate laagriehitiste rajamiseks ning teab ohutuid töövõtteid.

Skaudiehitiste esimese taseme sooritaja:

- oskab ohutult hoida ja kasutada nuga, kirvest ja saagi.
- oskab valida ohutut tegevuspaika ja teab, kuidas kutsuda õnnetuse korral abi.
- teab sõlmesidumise etappe ja oskab siduda palgisõlme, seasõrga ja kalamehesõlme.
- oskab siduda ja kasutada risköidist, diagonaalköidist ja kolmjala köidist.
- oskab tegutseda loodust säästvalt.
- on koos oma salgaga/ pesaga ehitanud vähemalt kolm lihtsamat skaudiehitist (nõudepesurest, tool vms).

II tase

Taseme omandanu on võimeline koos oma salgaga ohutult rajama keskmise suurusega skaudiehitisi.

Skaudiehitiste teise taseme sooritaja:

- teab, milliseid vahendeid skaudiehitiste rajamiseks vajab ning oskab töövahendeid ohutult käsitseda.
- Teab, kuidas anda esmaabi sisselõigete ja marrastuste korral ning kuidas neid vältida.
- oskab lisaks I taseme sõlmedele siduda ka lihtaasa, liuglevat aasa, kangrusõlme, lihtsõlme, soodisõlme. On õpetanud tsõlmede tegemist eistele skautidele.
- oskab siduda paralleelköidist ning kõiki köidiseid siduda ka topeltnööri (nn Jaapani köidis).
- Teab, miks ja kus on konstruktsioonides vaja kasutada diagonaalpuid ja kolmnurki. Tunneb konstruktsioonide põhielemente (A raam, H raam, kolmjalg, püramiid).
- oska köidise tegemiseks valida sobiva nööri/ köie.
- oskab pärast kasutamist köied puhtida ning teab, kuidas köisi hoida.
- Teab, kuidas kaitsta elavat puud, kui kasutada seda skaudiehitise osana.
- koos salgaga on ehitanud vähemalt 2 suuremat laagriehitist (laud, laagrivärv jms).

III tase

Taseme omandanu on võimeline iseseisvalt kavandama ning läbi viima suurema skaudiehitise rajamise.

Skaudiehitiste kolmanda taseme sooritaja:

- teab, kuidas ohutult käsitseda skaudiehitiste rajamisel kasutatavaid tööriistu ja vahendeid ning oskab jälgida, et ka kaaslased toimetaksid ohutult.
- aitab noorematel skautidel laagriehitisi teha.
- otsib skaudiehitiste kohta lisamaterjale ning projektiideid.
- oskab suurema projekti rajamist mängida läbi mudelil (nt grilltikkude ja kummirõngastega).
- oskab siduda ja kontrollida kõiki skaudiehitiste rajamisel kasutatavaid sõlmi ja köidiseid.
- oskab kõrgustes töötamiseks kasutada julgestusvööd ja enesejulgestuse otsi. Oskab korraldada altjulgestust.
- oskab köite pingutamiseks ja konstruktsioonide tõstmiseks kasutada plokisüsteemi.
- teab, kuidas torne ja muid kõrgeid konstruktsioone ohutult püsti tõsta ja ka lammutada.
- oskab kõrgeid konstruktsioone abiköite abil kindlustada. Tunneb erinevaid abiköite ankurdamise viise ja oskab valida ja rajada sobiva ankru.
- osaleb mitme suure skaudiehitise rajamisel ning planeerib ja korraldab vähemalt ühe suure skaudiehitise rajamise (torn, sild vms).

IV tase

IV taseme omandanu võtab skaudiehitisi südamega ning tunneb teemat läbi ja lõhki. Suudab "10 minuti torni" ehitada 5 minutiga.

Skaudiehitiste neljanda taseme sooritaja:

- teab, kui tähtis on ohutus skaudiehitiste planeerimise, rajamise, kasutamise ja lammutamise kõikide etappide juures. Oskab ohte märgata ja teab, kuidas neid ohjata.
- läbib esmaabikursuse.
- on vastutustundlik ning tagab skaudiehitiste ohutus enii ehistajatele kui ka kasutajatele.
- teab, milliseid omadusi skaudiehitiste rajamine osalejatel arendab, oskab jälgida, et kõik osalised oleksid kaasatud ja tunneks tegevusest rõõmu.
- on end iseseisvalt skaudiehitiste alal täiendanud.
- kolm juhendatavat skauti on jõudnud skaudiehitiste rajamisel kolmandale tasemele.

Lõkkejuht

I tase

Lõkkejuhi (õpipoiss) esimese taseme sooritaja:

- oskab juhtida laulu.
- tunneb ja oskab valida erinevat liiki laule lõkkeõhtuks.
- teab lõkkeõhtu kava "retsepti" ja oskab lõkkeõhtu kava planeerida.
- teab vähemalt viit erinevat hüüdu.
- teab, mis on lõkkenalja puhul oluline.
- tunneb skautliku lõkkeõhtu traditsioone, kombeid ning reegleid.
- tunneb lõkkesüüetamise ja teab, milline neist on parim skautliku lõkkeõhtu jaoks.
- oskab tagada elementaarse turvalisuse lõkkeplatsil.
- teab, mis on lõkkevana roll ja kohustused.

II tase

Lõkkejuhi (sell) teise taseme sooritaja:

- tunneb erinevaid pilkupüüdvaid lõkkesüütamise võtteid.
- näitab ette vähemalt ühe pilkupüüdva lõkkesüütamise võtte.
- oskab analüüsida pilkupüüdva lõkke süütamisega seotud turvalisuse riske ning teab, kuidas neid maandada.
- planeerib vähemalt kolm temaatilist lõkkeõhtu kava.
- teab vähemalt kümme erinevat hüüdu.
- teab vähemalt kolme lõkkenalja, mida käigupealt kasutada, kui vaja täita kavas „auku“.
- on olnud lõkkevana lipkonna või üksuse lõkkel vähemalt kolmel korral.
- oskab valida lõkkeks sobilikku materjali ning süüdata lõket vähem kui nelja tikuga.

III tase

Lökkejuhi (meister) kolmanda taseme sooritaja:

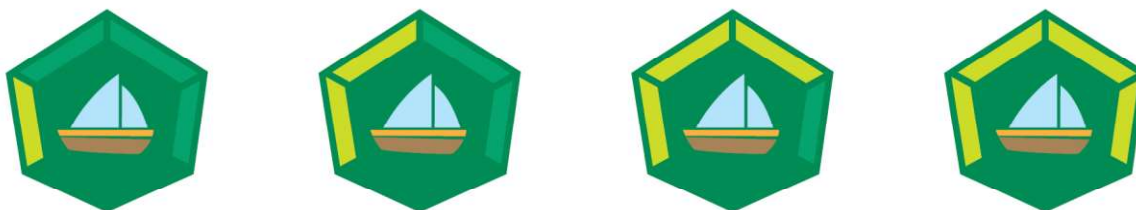
- on kasutanud lõkkeõhtutel vähemalt kolme erinevat lõkkesüütamise võtet.
- on ehitanud ja süüdanud vähemalt kolme erinevat tüüpi lõket.
- on planeerinud ja viinud läbi vähemalt kuus lõkkeõhtut salgale, üksusele või lipkonnale.
- teab, kuidas planeerida suuremat (maleva või ESÜ) lõkkeõhtut ning teab, kuidas selle planeerimine erineb salga/ üksuse/ lipkonna lõkkeõhtust.
- teab, kuidas tagada turvalisust suurema osavõtjate arvuga lõkkeõhtul (100+).
- oskab valida laule lõkkeõhtule, kus on rahvusvaheline seltskond.
- tunneb hüüde, mida saab ka rahvusvahelises seltskonnas kasutada.
- omab lõkkenaljade kogumit (vähemalt 15), millest osad on sõnadeta ja mõistetavad igas keeles.
- on planeerinud ja viinud läbi vähemalt ühe lõkkeõhtu piirkondliku maleva või ESÜ laagris.
- oskab valida lõkkeeks sobilikku materjali ning süüdata lõket ühe tikuga.

IV tase

Lökkejuhi (sepp) neljanda taseme sooritaja:

- on viinud läbi vähemalt kolm suurlõket (400+ osalejat), neist üks rahvusvaheline.
- tagab koostöös turvameeskonnaga ohutuse suurlõketel.
- on koolitanud vähemalt kaks uut lõkkejuhti (vähemalt 2. tasemeni).
- omab lõkkenaljade kogumit (vähemalt 25), millest kolmandik on sõnadeta ja mõistetavad igas keeles.
- omab erinevatele vanusegruppidele suunatud lõkkeõhtute kavade kogumit (vähemalt 25), millest viis on sobilikud kasutamiseks rahvusvaheliselt.
- omab hüüdude kogumikku (vähemalt 25 eesti keeles ja 10 inglisekeelset või häälte efektidega).
- on edukalt süüdanud lõket efektselt/ eriliselt vähemalt kahel suuremal lõkkeõhtul.

Veematk

I tase

Vee avastaja - noor, kes alles tutvub põhitõdedega veematkamisel.

Veematka esimese taseme sooritaja:

- oskab elustamist ja uppuja päästmist.
- seob järgmised sõlmed: seasõrg ja päästelenks.
- tunneb merekaarti.
- teab navigatsioonitulede kasutamise tähtsust.
- kasutab 5 veeskaudi oskussõna (vee- ja mereteemalised oskussõnad).
- teab, milles seisnevad kohaliku piirkonna vete eripärad. On osalenud kokku 10 h väiksema veesõidukiga meresõitudel (võib olla ka teistel veekogudel).

II tase

Vee uurija - noor, kes oskab laeval/ paadil käituda ja olla abiks. Lisaks omab rohkemaid teadmisi elust vees.

Veematka teise taseme sooritaja:

- teab meresõiduohutuse seaduse olemasolust ja kohta, kust seda leida.
- oskab kasutada pootshaaki ja päästerõngast.
- oskab ka väikelapse elustamist.
- teab, mida teha juhul, kui on kaotanud aeru, murdnud masti ja kui on tekkinud mootori rike.
- seob järgmised sõlmed: seasõrg, kalamehe sõlm, kangru sõlm ja päästelenks.
- kasutab 10 veeskaudi oskussõna (vee- ja mereteemalised oskussõnad).
- teab poide ja navigatsioonitulede kasutamise tähtsust.
- nimetab 10 Läänemeres ja piirkonna vetes elavat liiki taimi, loomi.
- tunneb merekaarti ja selle topograafiat.
- on kokku osalenud 20 h meresõitudel (võib olla ka teistel veekogudel).

III tase

Vee seikleja - selle taseme läbinud noor peaks olema suuteline juhtima väiksemat paati nii merel kui ka teistel veekogudel ja olema võimeline tegema endale väikelaeva juhi paberid.

Veematka kolmanda taseme sooritaja:

- teab mereseaduseid ja määruseid väiksematele paatidele.
- koostab merereisiks nõutava varustuse nimekirja.
- oskab tegutseda, kui näeb õnnetust merel (sh veeloomastik).
- oskab suust suhu hingamist, vetelpäästet ja Sylvesteri meetodit.
- oskab nimetada kõik käitumisreeglid ja ettevaatusabinõud laeval.
- oskab nimetada 15 Läänemeres elavat liiki taimi, loomi ja teab, milles seisneb Läänemere eripära muude maailmamere seas.
- seob järgmised sõlmed: kalamees, jätkusõlm, päästesõlm, seasõrg, köieotsa pleiss ja liuglev aas.
- kasutab 15 erinevat mereskaudi oskussõna (vee- ja mereteemalised oskussõnad).
- tunneb poide kasutamist ja navigatsioonitulesid, kaardi topograafiat ja maamärke.
- teab kohalikke tõuse ja mõõnu.
- nimetab meresõidukite ja ankrute liike.
- oskab kasutada päramootorit ja teha lihtsamaid parandusi.
- näitab või selgitab väikese paadi käsitlemist sadamast minekul või tulekul. Paadi laadimine, väiksemad parandused ja korrashoid. Päramootori paigale asetamist.
- on osalenud kokku 30 h meresõitudel, sh osalenud ühel rahvusvahelisel mereskaudide üritusel. (võib olla ka teistel veekogudel)

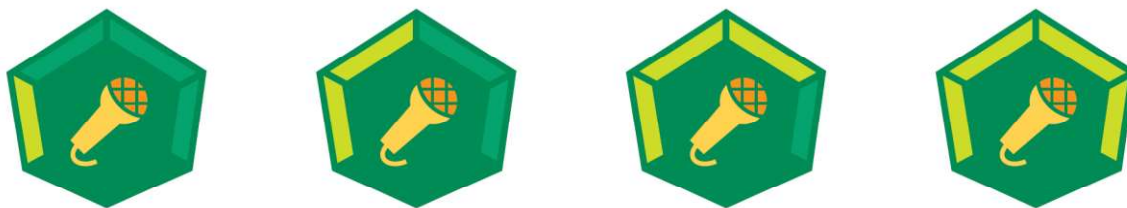
IV tase

Vee vallutaja - taseme sooritaja on võimeline juhtima väikelaeva ja tegema selle juhtimistunnistust. Lisaks on selle taseme noore teadmised ja oskused arvestatavad merehariduse omandamisel. Selle taseme vastuvõtmiseks on vaja mereharidust andva asutuse töötaja allkirja.

Veematka neljanda taseme sooritaja:

- teab mereseaduseid ja määruseid nii laevadele kui ka paatidele.
- viib läbi näidistegevuse, kuidas tegutseks, kui näeks õnnetust merel.
- teab lähimaid vetelpäästeasutusi ja kuidas ning millal signaalrakette kasutada.
- oskab kasutada pootshaaki ja päästerõngast.
- oskab suust suhu hingamist, vetelpäästet ja Sylvesteri ning Holger-Neilsoni meetodeid kasutada.
- teab käitumisreegleid ja ettevaatusabinõusid paadil: mida teha, kui kaotad aerud, murdub mast või tekib mootori rike, miks seista ümberlâinud paadil ja kuidas ära hoida paadis tulekahju või kuidas seda kustutada.
- seob järgnevad sõlmed: kalamehesõlm, jätkusõlm, päästesõlm, seasõrg, kõieotsa pleiss, liuglev aas, aas-pleiss ja otsa mähkimine.
- kasutab 20 mereskaudi oskussõna (vee- ja mereteemalised oskussõnad).
- valmistab ette ja viib läbi õppekoondused, kus käsitletakse järgmisi teemasid: poide kasutamine, navigatsiooni tuled, meresõiduteed, maamärgid, kohalikud tõusud ja mõõnad, merekaart, meresõidukite ja ankrute liigid, päramootori kasutamine, päramootori lihtsamad parandustööd.
- nimetab 20 maailmameredes elavat looma- ja taimeliiki ja selgitab nende rolli mere ökosüsteemis ning on kursis mereuuringutega.
- näitab või selgitab väikese paadi käsitlemist sadamast tulekul või minekul, laadimist, väiksemaid parandusi, korrashoiutööde teostamist, päramootori kasutamist ja kütteõli tankimist.
- on osalenud kokku 40 h meresõitudel, sh osalenud kahel rahvusvahelisel mereskaudide üritusel. (võib olla ka teistel veekogudel).

Meedia

I tase

Meedia esimese taseme sooritaja:

- teeb skaudiürituse ajal jooksvalt sotsiaalmeediasse postitusi.
- teeb skaudiüritusest vähemalt 5 pilti, mis kajastavad üritust ja mõtleb igale pildile ka pealkirja. Koostöös oma skaudijuhiga leiab viisi, kuidas neid pilte ka teistega jagada.
- osaleb mõnel ESÜ kaelarätipäeval ning räägib oma klassikaaslastele skautlusest.
- paneb kirja oma kõige vahvama mälestuse skautlusest ja jagab seda oma üksuse sotsiaalmeedia lehel ja oma sotsiaalmeediakontol.
- intervjuuerib omal valikul mõnda skaudilaagris osalevat noort laagrimuljete kohta. Kasutab intervjuud laagri või üksuse sotsiaalmeedia lehel.

II tase

Meedia teise taseme sooritaja:

- teeb skaudiürituse ajal jooksvalt sotsiaalmeediasse postitusi. Enne üritust teeb sotsiaalmeediasse teavitava postituse ürituse kajastamisest ning pärast üritust samale kanalile lühikese kokkuvõtte.
- teeb skaudiüritusest vähemalt 5 pilti, mis kajastavad üritust. Jagab pilte sotsiaalmeedias ürituse info juures.
- osaleb mõnel ESÜ kaelarätipäeval ning mõtleb välja ja teostab skautlust tutvustava tegevuse/ ürituse oma klassikaaslastele/ sõpradele.
- paneb kirja mõne näitliku loo, kuidas ja mida on skautlikus tegevuses osaledes õppinud/ omandanud ja jagab seda oma üksuse sotsiaalmeedia lehel.
- intervjuuerib omal valikul mõnda skaudilaagris osalevat täiskasvanut tema kogemuste ja laagrimuljete kohta. Kasutab intervjuud sotsiaalmeedias või mõnes muus skautlust kajastavas kanalis.

III tase

Meedia kolmanda taseme sooritaja:

- koostab kohaliku skaudiürituse kohta kohaliku tasandi meediasse pressiteate ning koostab ürituse järel ülevaate kajastustest.
- kogub kokku piirkondlikul üritusel tehtud fotod ning teeb neist valiku, mida sotsiaalmeedias jagada.
- osaleb ESÜ tutvustajana mõnel laadal, messil või muul tutvustusüritusel.
- paneb kirja oma skaudiloo - mida on skautluses teinud, mida on õppinud, miks on skaut ja jagab seda oma blogis/ sotsiaalmeediakontol või mõnes muus skautlust kajastavas kanalis.
- teeb ülevaate oma piirkonna meediaväljaannetest, kes võiks olla huvitatud skautlust kajastama.
- kirjutab loo skautlusega seonduval teemal ajakirja Eesti Skaut.
- teeb ülevaate ESÜ koostööpartneritest nii katusorganisatsioonide, MTÜde kui ka firmade seast. Mõtleb, miks iga koostöösuhe on oluline. Pakub välja 3 organisatsiooni, kellega veel võiks ESÜI olla koostöösuhe.

IV tase

Meedia neljanda taseme sooritaja:

- koostab üleriigilise tasandi sündmuse/ ettevõtmise meediaplaani, pressiteate ning koostab ülevaate kajastustest.
- korraldab üleriigilise tasandi ürituse kajastamise fotodes - loob iga päeva kohta lühikese fotoalbumi sotsiaalmeediasse.
- koordineerib ESÜ osalust mõnel laadal, messil või muul tutvustusüritusel.
- küsib ja paneb kirja vähemalt 3 skaudilugu - üks igas erinevas vanuserühmas olevalt skaudilt.
- teeb ülevaate üle-eestilistest meediaväljaannetest - kus ja kuidas võiks olla kajastatud info skautidest/ skautlusest.
- kirjutab arvamuse sellest, miks olla skaut ja mis on skautluse väärtus tänases Eestis ja avaldab selle oma üksuse ja enda sotsiaalmeediakontol.
- osaleb mõnel laiemal (nt ENLi) noortevaldkonna üritusel, suhtleb seal osalevate teiste organisatsioonide esindajatega ning teeb kokkuvõtte ajakirja Eesti Skaut.
- jagab mõne teise riigi skaudiorganisatsiooni või Skautide Maailmaorganisatsiooni meediakajastust ESÜ sotsiaalmeediakanalite läbi (koostöös ESÜ kontoriga), tõlkides selle eesti keelde ja lisades ka omapoolse lühikommentaari.

Salgajuhtimine

Salgajuhi skaudioskuse nõuded on seotud Salgajuhtide kooli moodulites osalemisega. 2017 aastast asendab Salgajuhtide kooli Skautlemise Meistriklass.

I tase

Salgajuhi esimese taseme sooritaja:

Märgi omanik on sooritanud Salgajuhtide kooli kaks osa või osalenud Skautlemise Meistriklassi 1. õppepäeval.

II tase

Salgajuhi teise taseme sooritaja:

Märgi omanik on sooritanud Salgajuhtide kooli neli osa või osalenud Skautlemise Meistriklassi 1. ja 2. õppepäeval.

III tase

Salgajuhi kolmanda taseme sooritaja:

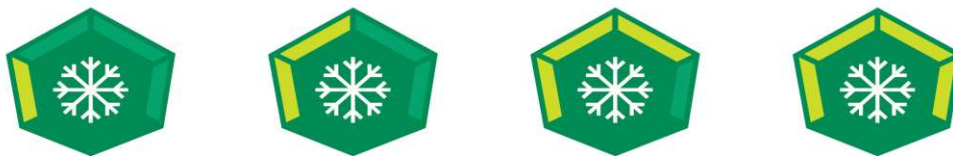
Märgi omanik on sooritanud Salgajuhtide kooli kõik kuus osa või lõpetanud Skautlemise Meistriklassi.

IV tase

Salgajuhi neljanda taseme sooritaja:

Märgi omanik on sooritanud Salgajuhtide kooli või lõpetanud Skautlemise Meistriklassi ning osalenud vähemalt kolmel osal lektorina ja esitanud vähemalt 6 ettekannet.

Talimatk

I tase

Talimatka esimese taseme sooritaja:

- on teinud mõne lumeehitise.
- on valmistanud ühe snäki talvisele väliüritusele.
- kannab talviste välitegevuste ajal endaga alati veepudelit kaasas.
- oskab vältida vee ja veepudeli külmumist talvetingimustes.
- on osalenud mõnel talvisel spordipäeval.
- oskab talvel ilmale vastavalt riietuda.
- oskab talvel väljas hoida riideid kuivana ja vajadusel vahetada need kuivade vastu.
- teab, mida tähendab sõbrasüsteem ja miks seda talvel välitingimustes kasutatakse.
- teab, et peab järgima talvise välitegevuse korraldaja juhiseid.
- on talvel matkanud vähemalt 3 km.
- teab, miks ei tohi palja nahaga (eriti huulte või keelega) katsuda külma metalli.

II tase

Talimatka teise taseme sooritaja:

- on tegelenud talispordiga (mäesuusatamine, murdmaasuusatamine, lumelauasõit, uisutamine, jäähoki, kurling vms).
- oskab süüdata lumistes tingimustes väikese lõkke.
- on aidanud kaasa ühe talilaagri menüü planeerimisele.
- on valmistanud lahtisel tulel lõunasöögi.
- mõistab kihilise riietuse vajalikkust talvistes tegevustes ning rakendab seda.
- on ehitanud talvel väikese grupiga ühe hädapärase varjualuse.
- oskab leida külma ilmaga tuulevarju.
- oskab pakkida taliürituse varustuse terveks päevaks.
- oskab märgata külmumismärke oma kaaslastel.
- on veetnud ühe öö talilaagris küttega telgis.
- leiab üles Põhjanaela ja vähemalt kolm teist objekti öises talvises tähistaevas.
- on talvel matkanud vähemalt 5 km.
- on endale teinud talvise ellujäämispaki, mille võtab igale taliüritusele kaasa.

III tase

Talimatka kolmanda taseme sooritaja:

- on mänginud erinevaid talviseid välimänge vähemalt kuuel koondusel.
- on juhtinud oma salka toidu planeerimisel ja ostmisel ühele talilaagri.
- on vähemalt ühe talilaagri toidukorra peakokk.
- on aidanud juhtida talilaagri lõkkeõhtut.
- oskab pakkida riietust ja varustust kahe ööbimisega talilaagriks.
- on ehitanud ja ööbinud ühes lumeehitises nagu nt lumeonn vms.
- oskab ette valmistada ja süüdata lõket talvel sooja saamiseks ning söögi valmistamiseks.
- oskab kasutada vedelkütusega pliiti talvetingimustes ning teab, miks on tähtis, et kütus ei satuks riietele ega nahale.
- on aidanud juhtida ühte talispordipäeva.
- on ööbinud talvel väljas kaks järjestikust ööd.
- on osalenud talimatkal, mis kestab vähemalt 6 tundi ja on vähemalt 6 km pikk.
- on matkanud talitingimustes kompassiga vähemalt 5 km.
- oskab vältida, ära tunda ning vajadusel ravida vingugaasi mürgitust (mis võib tekkida taliehitises).
- omab piisavalt teadmisi talimatkal esmaabi andmisest.
- oskab kasutada erinevaid meetodeid läbi jää kukkunud inimese väljatõmbamiseks (redel, ahel jms).

IV tase

Talimatka neljanda taseme sooritaja:

- teab, kuidas planeerida ja teostada lihtsat, kuid toitvat talilaagri menüüd.
- oskab valida talviseks matkaks sobivat telki.
- on teinud/ ehitanud mõned talilaagris vajaminevast varustuselementidest.
- on juhtinud vähemalt kolmepäevast talvist mobiilset ekspeditsiooni.
- omab piisavalt teadmisi ekspeditsioonil esmaabi andmiseks.
- oskab parandada gaasiküttega pliite talitingimustes.
- on koos tiimiga juhtinud vähemalt ühe öö pikkust talitegevust.
- tunneb köetavate telkidega seotud riske ning oskab võtta tarvitusele vajalikke ohutusmeetmeid.
- on talitingimustes maganud väljas kokku vähemalt 20 ööd.
- on juhtinud talvel lõkkeõhtut.

Digitaalne looja

I tase

Digitaalse looja esimese taseme sooritaja:

- näitab, et teab, mis on arvuti ja saab aru erinevatest digitaalse tehnoloogia kasutusvõimalustest meie igapäevases elus.
- selgitab, kus me näeme arvutisüsteeme ja tehnoloogiat meie igapäevaelus ning kuidas digitaalne tehnoloogia aitab teha asju paremaks või lihtsamaks.
- loob arvutimängule, rakendusele või veebilehele graafika. See võib olla nii taustapilt, mingi kujund kui ka pilt.
- kirjutab selge juhise arvutile mingi ülesande tegemiseks.

II tase

Digitaalse looja teise taseme sooritaja:

- loob tarkvaraga interaktiivse või animeeritud digitaalse teose.
- loob lihtsa arvutiprogrammi, mis aitab kaasa skautlikus tegevuses ning proovib seda seejärel.
- teeb lihtsa digitaalse loomingu, mis suhtleb koodi abil laiema maailmaga. Kasutab selles sisendit (kas nupud või klaviatuuri sisend) ning väljundit (mingi ekraanipilt, heli või valgusefekt).

III tase

Digitaalse looja kolmanda taseme sooritaja:

- loob lihtsa programmi enda valitud programmeerimiskeeles, mida oleks skautluses üldiselt või oma lipkonnas vaja.
- kasutab mõnda programmeeritavat seadet (nt Raspberry Pi vms) koos vastavate komponentide, koodi ja materjalidega, et luua üks elektrooniline lahendus, mida saaks kasutada skautluses.
- disainib ja loob digitaalse graafika ühele kahest eelnevast nõudest.
- esitleb antud taseme nõuete täitmisel valminud projekti teistele. Selgitab, milliste väljakutsetega seisis projekti tegemisel silmitsi ning kuidas nendest võitu sai.

IV tase

Digitaalse looja neljanda taseme sooritaja:

- kombineerib omavahel programmeerimise, digitaalse kunsti, digitaalsed seadmed, elektroonilised programmeeritavad komponendid jm vajalikud materjalid ning loob midagi, mis aitaks kaasa mõne skautliku tegevuse eesmärgi saavutamisele või mõne reaalse elu probleemi lahendamisele.
- osaleb mõnel digitaallahenduste loomise üritusel ning näitab enda tehtud tööd.
- aitab mõnel teisel skaudil omandada mõne digitaalse looja skaudioskuse madalama taseme oskust.
- loob ja jagab teadmisi ja ressursse, mis aitaks mõnel teisel inimesel minimaalsete eelteadmisteta taasluua tema juba loodud projekti. See ressurss peaks olema digitaalne ning võib olla talle sobivas formaadis: video (või videoseeriad), online'i dokument, sisend mõne nõustamise veebilehe blogisse vms.
- kohtub inimestega, kes võiksid projektist kasu saada ning jagab oma kogemusi, kuidas antud projekti löi ning kuidas see saab neid inimesi aidata.

Digitaalne kodanik

I tase

Digitaalse kodaniku esimese taseme sooritaja:

- oskab arvutit käivitada ja sisse logida ning mõistab, miks on vaja arvutit parooliga kaitsta.
- mõistab, mis on riistvara ja mis on tarkvara.
- oskab kasutada mingit tarkvara (nt e-mail või mõni mäng).
- oskab nimetada arvuti põhilisi komponente.
- oskab ühendada välist seadet arvutiga ning seda kasutada (nt printer või skänner).
- oskab luua digimeediat – kunstiteos, foto, muusika või animatsioon.
- oskab kasutada internetiotsingut – valib ühe valdkonna, mis huvitab, leiab vähemalt kolm usaldusväärset veebilehte, mis ühtivad teda huvitava valdkonnaga ning talletab vajaliku info arvutisse.
- kasutades tehtud internetiotsingut, koostab valitud teema kohta presentatsiooni ning tutvustab teistele, mida ta teada sai. Esitlus võiks olla elektrooniline.

II tase

Digitaalse kodaniku teise taseme sooritaja:

- planeerib ja loob mingi digitaalse teose. See võib olla kunstiteos või foto, mida ta muudab või täiendab vastava tarkvaraga. Samuti võib see olla muusika, animatsioon, CAD (Computer Aided Design) joonis või 3D skulptuur.
- näitab, et oskab saata või vastata (ainult kirja saatjale/ kõigile kirjasaaajatele) e-mailile ning lisada sellele ka manuse.
- näitab, et ta oskab laadida alla fotosid või muud meediat kaamerast või mälukaardilt.
- näitab, et oskab avada ja salvestada dokumente ning jagada neid mõne pilveteenuse pakkujaga (nt Google Drive, Dropbox vms).
- näitab, et oskab luua dokumendi, mille sees on mingi meedia, mille on alla laadinud või kopeerinud mõnest välisest allikast.
- demonstreerib, kuidas online`i keskkonda üles laetud informatsiooni on võimalik vaadata ning kasutada teiste kasutajate poolt peale selle postitamist või üleslaadimist. Samuti seda, kui raske on midagi hiljem eemaldada (Facebook jms).

III tase

Digitaalse kodaniku kolmanda taseme sooritaja:

- planeerib, loob, muudab ja jagab mingi digitaalse teose. See võib olla nii kunstiteos või foto, mida ta muudab või täiendab vastava tarkvaraga. Samuti võib see olla muusika, animatsioon, CAD (Computer Aided Design) joonis või 3D skulptuur.
- oskab kasutada internetiotsingut:
 - Valib huvipakkuva valdkonna
 - Kasutab vähemalt kahte otsingumootorit ning kasutab otsingutes selliseid operaatoreid nagu AND, NOT ja OR.
 - Kogub informatsiooni, kasutades veebilehitseja järjehoidjate või lemmikute funktsiooni. Salvestab URLi või kasutab avalikke järjehoidjaid nagu Diigo, Reddit, StumbleUpon vms.
 - Valib ennast puudutava valdkonna kohta käivat spetsiifilist ja usaldusväärset infot.
 - Loob kogutud informatsiooni põhjal struktureeritud elektroonilise esitluse..
 - Jagab uuringu tulemusi teistega, nt e-maili, veebi, MMS või sotsiaalmeedia kaudu.
- näitab, et oskab kasutada viirusetõrje programmi.
- näitab, et oskab kasutada arvuti ligipääsu ja turvalisuse funktsioone.

IV tase

Digitaalse kodaniku neljanda taseme sooritaja:

- loob portfelli mingist digitaalsest teosest. See võib olla nii kunstiteos või foto, mida ta modifitseerib vastava tarkvaraga. Samuti võib see olla muusika, animatsioon, CAD (Computer Aided Design) joonis või 3D skulptuur.
- loob filmi või video ning jagab seda kasutades sobivat meedia jagamise tööriista.
- loob oma lipkonnale sotsiaalvõrgustiku profiili. Alternatiivselt võib luua veebilehe, kuhu saab majutada erinevat sisu, nt selle filmi, mis tehti eelnevas ülesandes, ning infot kohaliku piirkonna kohta.
- oskab kasutada internetiotsingut:

Valib kohaliku, riikliku, kogukonna või skautlusega seotud probleemi või mingi teema, mis on uudistes kajastust leidnud.

Kogub selle teema kohta erinevatest allikatest informatsiooni, nt tabelitest, andmebaasidest, online uudiste keskkonnast ja vaba ligipääsuga andmeallikatest.

Paneb saadud informatsiooni struktureeritult kokku. Jälgib, et teab iga esitatud informatsiooni allikat.

Valib ainult sellise informatsiooni, mis on kõige kohasem ja usaldusväärsem. Loob mitmest leheküljest koosneva veebilehe või sotsiaalvõrgustiku grupi ning avaldab kogutud informatsiooni. Oskab esitleda seal informatsiooni erinevatel viisidel, nt infograafika, kujundid, graafika.

Jagab oma veebilehte laiemale seltskonnale, selgitab, mis allikatest ta on kogunud veebilehel esitatud informatsiooni ning küsib tagasisidet tehtu kohta. Vastavalt saadud tagasisidele parandab oma veebilehte.

Noorte osalus

Noorte osaluse skaudioskusega noor:

- teab, mis teemadega Kohalik omavalitsus (KOV) tegeleb ning avaldab arvamust.
- mõistab erinevaid oma piirkonna huvigruppe.
- näeb võimalusi ESÜ toimimises kaasa rääkida.
- tunneb end osana oma kogukonnast ning näeb võimalusi, kuidas saab ise sellesse panustada.
- teab globaalseid probleeme kodanikeühiskonna teemadel ning näeb võimalust kohalikul tasandil panustada.
- näeb ja osaleb Euroopa-tasandi kaasarääkimise võimalustes.

I tase

Noorte osaluse esimese taseme sooritaja:

- arutab oma salgaga, mis meie piirkonnas võiks olla paremini ning edastab oma ettepanekud kohalikule noortevolikogule. Selle puudumisel oma skaudijuhi abil KOVile.
- läheb külla oma vanavanematele või muule enda vanusest erinevale grupile ja kuulab ära nende ootused kohalikule elule.
- arutab üksuse juhtidega pärast oma üksuse üritust, mis läks seal hästi, mis oleks võinud olla paremini.
- osaleb mõnel oma linna(osa) või KOVi korraldatud sündmusel. (Laat, festival, talgud, noortesündmus, jne)
- osaleb JOTA-JOTII ning loob kontakti mõne skaudi(üksuse)ga väljaspool Euroopat ja Põhja-Ameerikat.
- tutvub Euroopa Liidu lasteleheküljega. Mängib sealseid mänge.

<https://europa.eu/learning-corner/>

II tase

Noorte osaluse teise taseme sooritaja:

- arutab oma salgaga, mis meie piirkonnas võiks olla paremini, lepib kokku kohtumise mõne kohaliku otsustajaga ning vestleb väljatoodud murekohtade üle.
- uurib ja tutvustab salga liikmetele, mis on vahet vallavolikogul ja vallavalitsusel. Millised teemad on Sinu KOVis hetkel päevakorral?
- läheb salgaga külla mõnele vähemusele või nõrgemale ühiskonnagrupile ning kuulab ära nende mured ja rõõmud. Nt puuetega noorte tegevuskeskus, vanadekodu, mõne kultuuri keskus jne.
- annab ESÜ ürituse korraldajale tagasisidet, mis läks väga hästi ja mis oleks võinud olla paremini.
- osaleb mõnel kogukonna üritusel. (Nt. Uue Maailma Selts, Lasnaidee, Supilinna Selts, Karlova Selts, Teeme Ära!) Võib ka ise naabritega korraldada talgud vms.
- kirjutab mõnele skaudisalgale väljaspool Euroopat. Uurib, kas nad elavad linnas või maapiirkonnas ning mis murekohti nemad oma kodukohas näevad. Võimalusel mõeldakse ühiselt, mida annaks paremini teha nii Eestis kui ka nende koduriigis.
- teab peamisi EL juhtimisstruktuure ja on kursis sellega, kuidas Eesti on seal esindatud ja kuidas kaasa rääkida

III tase

Noorte osaluse kolmanda taseme sooritaja:

- arutab oma salgaga, mis meie piirkonnas võiks olla paremini ning viib läbi mõne probleemkoha teemal küsitluse kohalike noorte seas. Kasutab küsitluse tulemusi, et formuleerida konkreetne ettepanek ning edastab selle otsustajatele (kas näiteks kooli direktor, mõni vallaametnik, volikogu liige jne).
- uurib ja tutvustab salga liikmetele, kuidas toimuvad kohalikud valimised, mis olid viimastel KOV valimistel kohalike erakondade/ valimisliitude põhilubadused.
- läheb salgaga külla mõnele senikülastamata vähemusele või nõrgemale ühiskonnagrupile ning kuulab ära nende mured ja rõõmud. Nt puuetega noorte tegevuskeskus, vanadekodu, mõne kultuuri keskus.
- osaleb ESÜ nõupäevadel või ESÜ noortekogul.
- märkab oma kogukonna vajadusi ning võtab nende parandamiseks või nendele tähelepanu pööramiseks midagi ette. (Nt prügikoristus, noorte tegevus nende kogunemiskohas, ..)
- korraldab salgaga mõne Mondo maailmakooli demokraatia ja kodanikeühiskonna-teemalise filmi vaatamise ning teeb ka filmijärgse arutelu.
- osaleb Euroopa Liidu noorte dialoogi tegevustes. (Eestis otsi infot www.enl.ee)

IV tase

Noorte osaluse neljanda taseme sooritaja:

- kandideerib oma kohalikku noortevolikokku, maakondlikku noortekokku, õpilasesindusse või üliõpilasesindusse.
- uurib, millised suuremad muudatused on tema koduvallas pärast viimaseid valimisi ellu viidud? Mis sellega on kaasnenud?
- korraldab salgaga mõne ürituse mõne varasemalt kohtunud grupiga koos või nende heaks.
- osaleb ESÜ Üldkogul ning annab ESÜ juhatusele tagasisidet või omapoolset arvamust üldkogu materjalide või Nõupäevadel olnud teemade kohta.
- osaleb mõnes osaluskohvikus. (Infot otsi ENLi osalusvaldkonna töötajalt)
- võtab ühendust Eestipoolse ÜRO noordelegaadiga ning küsib, mis teemad on hetkel ÜRO tasandil päevakorras. Valib kas üksi või koos teiste skautidest huvilistega välja teemad, mis enim puudutavad, korraldab kohtumise ÜRO noordelegaadiga ning annab omapoolse sisendi.
- tutvub Euroopa Kodanikualgatusega ja mõtleb, milliseid avatud algatustest ta isiklikult toetaks. <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/welcome>

Mängujuht

I tase

Mängujuhi esimese taseme sooritaja:

- oskab mängu reegleid seletada ja mängu juhtida.
- oskab sõnastada mängu eesmärgi (miks seda mängida ja milliseid oskusi see arendab).
- oskab vähemalt 5 oma vanuserühmale sobivat mängu (seltskondlikud ja tutvumismängud).
- oskab valida sobiva mängu vastavalt sihtgrupile (võttes arvesse vanust, võimeid, teadmisi jne).
- Teab, millal on paras aeg mäng lõpetada.
- suudab olla mängujuhina erapooletu.
- lisab seikluste andmebaasi 5 mängu.

II tase

Mängujuhi teise taseme sooritaja:

- oskab seletada ja juhtida 10 mängu.
- viib läbi erinevaid tutvumismänge uues seltskonnas.
- viib läbi kolm erinevat seltskonnamängu.
- on abiks mängude läbiviimisel salga koondustel.
- teab hea juhi omadusi.
- lisab Seikluste andmebaasi 10 mängu.

III tase

Mängujuhi kolmanda taseme sooritaja:

- oskab seletada ja juhtida 15 mängu.
- teab ja tunneb mängualast kirjandust.
- viib läbi maleva juhtidele või piirakonna üksustele mängudeteemalise õppepäeva.
- lisab Seikluste andmebaasi 15 mängu.
- teab eri liike mänge (nt sport-ja liikumismängud, tutvumismängud, seltskondlikud mängud, õue- ja toamängud, laulumängud jne).

IV tase

Mängujuhi neljanda taseme sooritaja:

- oskab seletada ja juhtida vähemalt 20 mängu.
- oskab mängu käsitleda loovalt, kohandades neid vastavalt vajadusele ja olukorrale.
- suudab välja mõelda mängude erinevaid variatsioone.
- viib mõnes ESÜ laagris läbi mängu suuremale seltskonnale.
- omab enda isikliku mängude nimekirja.
- suudab koolitada uusi mängujuhte.
- oskab valida mängu vastavalt erinevatele vanusegruppidele.
- õpetab I taseme mängujuhile, kuidas sisestada mängu Seikluste andmebaasi.

Üleelamine

Kui matkamise ja laagrielu skaudioskused on suunatud peamiselt matkal ja laagris mugavalt ja mõnusalt toimetamisele, siis üleelamise skaudioskuses on koos teadmised, mida teha siis, kui kõike mugavaks matkamiseks ega olemiseks ei ole käepärast.

I tase

Jääb ellu miinimumnõuetega ellu paar päeva ja annab endast kõik, et kiiresti välja pääseda.

Üleelamise esimese taseme sooritaja:

- teab nelja ellujäämis prioriteeti ja suudab neid järjestada vastavalt vajadusele.
- oskab valida puhkamiseks loodusliku varju.
- oskab ette valmistada ja süüdata lõkke vaid ühe tiku abil.
- teab kui oluline on vee joomine. Oskab looduslike veekogude vett puhastada ja söögi valmistamiseks kasutada.
- oskab nuga teritada.
- oskab alumiinium purgist valmistada vile ja laterna.
- teab kuidas ennast eksimise/kadumise korral otsijatele nähtavaks teha.
- oskab loodusmärkide järgi navigeerida ja tsiviliseeritud alale liikuda

II tase

Jääb mugavalt ellu paar päeva.

Üleelamise teise taseme sooritaja:

- oskab ette valmistada ja süüdata lõkke ilma tikke või tulemasinat kasutamata.
- oskab kirvest ja saagi teritada.
- oskab püütud kala söögiks ette valmistada.
- oskab valmistada kaasas olevatest vahenditest tuulevarju/ööbimiskoha.
- oskab parandada riideid ja teab selle olulisust. Tunneb kihilise riietumise põhimõtteid.
- oskab oma ööbimis ja puhkepaiga taastada selle algsesse seisu.
- teab olulisemaid asju mida kriisiolukorras kaasa haarata.
- suudab looduses silma järgi kõrgust ja kaugust hinnata (kuni 15% täpsusega).

III tase

Jäab pikemalt, kui paar päeva, ellu ja suudab seda teha ilma kaasavõetud abivahenditeta.

Üleelamise kolmanda taseme sooritaja:

- oskab nii talvel kui suvel valmistada vaid looduslikest materjalidest varjualuse.
- teab kuidas valmistada toitu ilma sööginõudeta.
- oskab käepärastest vahenditest valmistada tarvilikke tööriistu.
- teab mis on enese motiveerimine, oskab enda motivatsiooni märgata ja hoida.
- teab joogivee kogumise meetodeid ilma kaasavõetud anumata.
- omab enda koostatud üleelamiskomplekti.
- tunneb peamisi Eesti looduses leiduvaid söödavaid taimi.
- oskab teha püünised lindude ja väikeloomade püüdmiseks.
- tunneb erinevatel maastikel liikumise eripärasid.
- oskab ületada keerulisemaid looduslikke alasid - raba/jõgi, väga suured lagedad alad tuulisel ja külmal ajal jms

IV tase

Suudab võtta arvamusiidri rolli suuremas grupis ellujäämise olukorra puhul. Suudab kriisiolukorras lisaks baasvajaduste rahuldamisele tagada ka iseenda esmast turvalisust.

Üleelamise neljanda taseme sooritaja:

- tunnen toidu- ja veepuuduse tundemärke ja mõju organismile.
- teab inimeste erinevaid käitumisviise kriitilises olukorras ja teab kuidas neile reageerida.
- teab kriisiolukorras tekkivaid ohte turvalisusele.
- oskab lindu/looma söömiseks ette valmistada ja looduslike maitseainetega maitsestada.
- oskab looduses märkamatuks jääda.
- suudab kottpimedas metsas liikuda nii lambiga kui ilma.
- läbinud vähemalt kolmepäevase praktilise ellujäämiskursuse, mis hõlmab kõiki teemasid läbi nelja taseme.

Liiklus

I tase

Jalgsi liiklemine.

Liikluse esimese taseme sooritaja:

- teab ohutust talvel ja pimedas liiklemisel.
- teab helkuri olulisust ja oskab seda kasutada nõuetekohaselt.
- teeb vahet erinevat liiki ülekäigukohtadel.
- oskab ületada teed ohutult vastavalt tingimustele.
- oskab planeerida lühima ohutu teekonna punktist A punkti B oma kodulinnas.
- oskab arvestada teekonna läbimiseks kuluva aja.
- oskab anda selgeid teejuhiseid endale tuttavas keskkonnas.
- teab jalgsi liiklemise tavasid ja eeskirju.

II tase

Jalgrattaga liiklemine, marsruudi planeerimine ning ajakulu arvestamine.

Liikluse teise taseme sooritaja:

- teab kiivri olulisust ning kasutab seda nõuete kohaselt.
- teab esi- ja tagatulede olulisust ning kasutab neid.
- oskab pumbata rattakummi.
- teab põhilisi ennast mõjutavaid liiklusseaduseid.
- teab, kuidas kasutada käemärke manöövrите sooritamiseks.
- oskab kontrollida jalgratta tehnilist seisukorda.

III tase

Linnadevaheline liiklemine, sh marsruudi, aja ja maksumuse arvestamine.

Liikluse kolmanda taseme sooritaja:

- oskab arvestada erinevate liiklusvahendite maksumust (tramm, troll, buss, rong, laev, auto, lennuk).
- teab erinevate liiklusvahendite keskkonna mõjust.
- valib liiklusvahendi pidades silmas maksumuse ning keskkonnasäästlikkuse suhet.
- planeerib oma teekonna kodust skaudi üritusele teises linnas.
- teab erinevate sõiduvahendite turvanõuetest ja järgib neid.
- oskab planeerida reisi olenemata liiklusvahendist (laev, lennuk, rong, buss).
- teab erinevaid laule/mänge teel olles aja veetmiseks.

IV tase

Liikluse neljanda taseme sooritaja:

- oskab vahetada autorehvi.
- oskab tankida autot valides sobiva kütuse.
- oskab lugeda kaarti ja juhatada autojuhile õiget teed.
- teab erinevate liiklusmärkide tähendusi.
- teab, kuidas käituda liiklusõnnetuse korral, järgides ohutusnõudeid.
- teab auto pidurdusteekonna pikkust erinevate ilmastiku-, teeolude ja kiiruse korral.
- oskab arvestada teekonna läbimiseks kuluvat aega, arvestades teeolude ja ootamatustega.
- oskab arvestada bensiini kulu ja maksumuse liikudes punktist A punkti B.

Liikluskoolitus: <http://www.noraxkoolitus.ee/web/liikluskoolitus-lastele/>

Kaugmatk

Kaugmatkaja skaudioskus on vaimne, füüsiline ja tehniline ettevalmistus, tulemaks toime erinevatel mägimaastikel liikumise eripärade ja ohtudega.

I tase

Enne esimest korda mägimatkale minemist omandatavad baasteadmised. Praktilise osana vähemalt nädalane reis mägipiirkonda ühepäevaste radiaalimatkadega.

Kaugmatka esimese taseme sooritaja:

- oskab välja tuua mägimatkamise kui matkaliigi eripärad.
- oskab ühe päevasel matkal hinnata peamisi ilmastikust ja maastikust tulenevaid ohte ning teab, millal matk katkestada.
- oskab nii füüsiliselt, vaimselt kui tehniliselt valmistuda oma esimeseks mägimatkaks.
- teab, millised on peamised energiarikkad ja toitainerikkad toidud. Tunneb toitumise alustalasid (valgud, rasvad ja süsivesikud); teab kui palju tuleb tarvitada vett.
- oskab valida isiklikku matkavarustust ühe päevaseks matkaks (seljakott, matkasaapad, riided, esmaabikott, lisavarustus).
- oskab kasutada, hoida ja hooldada kaugmatkal tarvitavat tehnilist varustust (matkakepid, kiiver, ronimisvöö, julgestusotsad, karabiinid, laskumisvahend, repsunöörid).
- teab köite liigitamise viise ja erinevate köite kasutuskohti. Teab kuidas tagada köie pikk kasutusiga ja oskab köit puhtida.
- teab sõlme sidumise etappe. Oskab siduda austria juhisõlme, stopparsõlme, kahekordset kangrusõlme, vahemehe sõlme, autoblokki ja tuua välja iga sõlme kasutuskohad.
- on kaljuseinal ülalt julgestuses roninud, kasutab tõusul tugiköit ja laskub laskumisvahendi abil. Oskab end turvaliselt köiele kinnitada.
- oskab instruktori järelvalve all teist inimest julgestada.
- oskab tähistatud matkarajal ohutult, ennast säästvalt ja kaaslastega arvestavalt liikuda.
- on osalenud nädala jooksul ühepäevasel radiaalmatkal mägedes (matkanud tõusumeetreid vähemalt 1000m).

II tase

Lisandub esimene tutvumine liustikuga ja jää ronimisega. Praktilisel osale lisandub matkapäeva juhtimise kogemus ning mitmepäevane radiaal.

Kaugmatka teise taseme sooritaja:

- teab mis on liustik, kuidas see on tekkinud ja kuidas see liigub. Tunneb liustikul käimisega seotud sõnavara (lumesild, liustikulõhe jt) ja ohte.
- oskab tagada mägedes ohutu käitumise (sh valida ohutut ööbimiskohta). Teab, millised terviseohud võivad tavalisel matkal tabada (külmetus, traumad), oskab lihtsamaks matkaks kokku panna endale esmaabikotti (vitamiinid, plaastrid, külmetusrohud jm).
- oskab matkal arvestada teiste grupiliikmetega, on juhtinud gruppi (tempo, tee valik, pauside aeg ja koht) vähemalt ühel matkapäeval.
- oskab valmistuda mitme päevaseks matkaks (oskab valida õigeid riideid ja individuaalvarustust). Teab, kui oluline on pidev üldfüüsiline treening matka ettevalmistuseks.
- oskab arvestada endale vajaliku toidukoguse ja energiakuluga järjestikustel matkapäevadel. Oskab matkapliiti kasutada ja hooldada ning matkal sellel süüa valmistada. Oskab arvestada vajalikku kütusekogust.
- oskab valida matkavarustust mitmepäevasele matkale (seljakott, madrats, magamiskott, ööriided).
- oskab kasutada, hoida ja hooldada kaugmatkal tarvitavat tehnilist varustust (trekkingu kirka, kassid, jääpuurid).
- oskab köit lõigata, teab kuidas köit puhastada ja otsida vigastusi.
- oskab siduda paalisõlme, vahemehe sõlme, topelt aasaga austria juhisõlme ja prussikut (nii aasa kui otsaga). Oskab valida kasutamiseks sobiliku sõlme.
- on roninud, tugi köiel tõusnud ja -laskunud jääseinal. Oskab jalaaasa abil köit mööda tõusta.
- oskab teist inimest ülalt julgestuses julgestada.
- oskab rajada jaama tugiköie kinnitamiseks. Oskab 2 ja 3 kinnituspunktiga jaama tasakaalustada. Oskab rajada jaama lihtsamatele kaljuronimi marsruutidele (polditud jaamad).
- oskab ohutult ületada rusu- lume- ja jäänõlvi ning kuidas kukkumise korral ennast peatada. Oskab ennast seongusse siduda.
- on läbinud mägedes vähemalt 3-päevase matka (vähemalt 2 ööbimisega).

III tase

Rohkem tehnikat, päästetööd. Mitmepäevane radiaal liustikul ööbimisega. Osalemine matka planeerimisel ja ettevalmistamisel.

Kaugmatka kolmanda taseme sooritaja:

- tunneb mägede topograafiat.
- teab, millised terviseohud (kõrgushaigus, külmetus, lumepimedus, traumad) võivad mägedes tabada ning on tutvunud, mida sellistes olukordades teha. Oskab terviseohu ennetada. Oskab pakkida esmaabi üldvarustuse ka algajate jaoks.
- on osalenud matka planeerimisprotsessis ja ettevalmistustöödel.
- oskab valmistuda mitmepäevaseks mägimatkaks. Osaleb enne matka regulaarselt mägi- ja kaljuronimise treeningutel.
- oskab planeerida toidu koguseid tervele grupile.
- oskab matkale valida õiget grupivarustust (telgid jm), ning oskab nende eest hoolt kanda.
- oskab kasutada, hoida ja hooldada kaugmatkal tarvitavat tehnilist varustust ning oskab selgitada nende kasutamise põhimõtteid.
- teab, kuidas hinnata kõie seisukorda ning millal peab kõie välja vahetama.
- oskab kasutada UIAA sõlme ja siduda rinnasidet, topelt paalisõlme, aasaga paalisõlme, Bachmani haaravat.
- oskab ohutult korraldada tugikõiel tõusu ja laskumist nii kalju-, kui ka jääseinal.
- teab ülalt- ja alt julgestuse erinevusi.
- oskab rajada jaama liustikule ja lumme, tunneb erinevaid viise jaama rajamiseks (jääpuuridega; T-slot jt).
- on seongus kaljumarsruute läbinud ja omab seongu juhtimise kogemust, oskab liustikul teed valida.
- tunneb päästetöödeks vajalikke süsteeme ja sõlmi: plokkisüsteem; haaravaga üles ronimine; jaamade ehitamine (liustikule/jääle ja kaljule).
- on läbinud vähemalt 3- päevase matka koos liustiku ületamise ja liustikul telkimisega.

IV tase

Tunneb kaugmatkamise vastu tõsist huvi ja on ennast selles vallas täiendanud ka väljaspool skautlust või kaugmatkaja koolitust.

Kaugmatka neljanda taseme sooritaja:

- tunneb mägi ronimis radade raskusastmete süsteeme (UIAA/prantsuse ja vene).
- oskab õpetada algajatele riskianalüüsi tegemist. Oskab valmistada ette esmaabi jaoks vajalikke materjale tervele grupile, oskab jälgida teisi ja teiste terviseseisundit, oskab esmaabi anda.
- oskab matka planeerida grupile, teab, kuidas koostada alpinistlikku marsruuti ja liikumisgraafikut, teab, kust infot leida.
- oskab juhendada teisi matka ettevalmistuse osas, koostab nii endale kui ka teistele treeningplaani.
- oskab planeerida toidu koguseid tervele grupile ja selgitab algajatele tervisliku toitumise põhitõdesid ning teeb energiakalkulatsioone matkapäevadeks.
- oskab matkale valida õiget grupivarustust (telgid jm), ning abistab algajaid varustuse laenutamisel, soetamisel ja annab nõu selle hooldamisel.
- oskab teisi juhendada abivahendite soetamise, kasutamise ja hooldamise osas.
- oskab kõitega seonduvat (erinevad köied, kasutuskohad, hooldamine jne) teistele õpetada.
- oskab teistele õpetada matkal kasutatavaid sõlmi, nende omadusi ja kasutukohti.
- oskab õpetada tugiköiel tõusu ja laskumist nii kalju-, kui ka jääseinal.
- oskab alt julgestusega ronida ja julgestada ning seda algajatele õpetada.
- oskab rajada jaama lihtsamate kaljuronimis marsruutidele, kus puuduvad eelnevalt sisselöödud poldid (kivide külge, jm).
- oskab liikuda kalju marsruudil, oskab juhtida seongut nii kalju-kui ka liustiku marsruudil.
- oskab selgitada päästetöödeks vajalikke süsteeme ja sõlmi: ploksüsteem; haaravaga üles ronimine; jaamade ehitamine (liustikule/jääle ja kaljule)...
- on käinud 4500+m kõrgusel tipul.
- on osalenud kaugmatkal lennureisiga.
- on osalenud kaugmatkadel vähemalt kahe erineva matkajuhiga.

Loomade tundmine

Loomade tundmise skaudioskus on neile, keda huvitavad loomad: imetajad, roomajad, kahepaiksed ja selgrootud, nii mets- kui koduloomad. Koduloomade all mõeldakse oskustes eelkõige põllumajanduslikult peetavaid loomi, kes muidugi võivad ka lemmikuna olla. Lemmikloomade kohta on küsimused eraldi. Skaudioskus on jaotatud neljaks tasemeks, milles kahes viimases saab nõ spetsialiseeruda rohkem mets- või koduloomade suunale. Metsloomadest käsitletakse Eestis elavaid loomi. Loomade tundmise skaudioskus ei käsitle ihtüoloogiat (kalateadus) ega ornitoloogiat (linnuteadus), välja arvatud mõningad teadmised kodulindudest.

I tase

Loomade tundmise esimese taseme sooritaja:

- oskab kirjeldada loomade kasulikkust inimesele: koduloomad, metsloomad, putukad, ämblikud.
- teab, mida teha, kui teele satub viga saanud loom.
- oskab nimetada, milliseid putukaid ja ämblikke võib leida aiast, kokku vähemalt kuus.
- oskab nimetada erinevaid lemmikloomagruppe ja igast grupist kaks-kolm liiki.
- oskab nimetada erinevaid koduloomi ja -linde, kokku vähemalt kaheksa.
- teab, kuidas käituda, kui kohtub suurema metsloomaga: karu, põder, metssiga.
- teab, kuidas käituda, kui kohtub võõra koeraga (lahtiselt jalutav peremehega koer, ründav koer, rihmas koer, külla minnes perekoer).
- teab, kuidas metsas käies käituda nii, et ei häiriks metsloomi.
- teab, mida teha, kui leiab metslooma poja või kui leiab hulkuva kodulooma.
- tunneb puugi ära ja teab, kuidas neid vältida ja mida teha, kui on saanud puugilt hammustada.
- oskab nimetada ohustatud loomaliike Eestis.
- oskab nimetada vähemalt kaheksa Eesti metslooma ja kirjeldada neist vähemalt nelja. Kirjeldus peab sisaldama välimust, leviala, elupaika, toitumist, poegimist, eluiga ja tähtsust looduses.

II tase

Loomade tundmise teise taseme sooritaja:

- teab, mida teha Eesti ohustatud loomaliikide kaitseks.
- oskab kirjeldada, millised erinevused on karjas elavatel loomadel võrreldes üksikult elavate loomadega. Mis on ühe või teise eluviisi juures hea, mis halb.
- oskab koostada vähemalt ühe kodulooma või -linnu pidamise eeskirja koos liigi/tõu kirjeldusega.
- on hoolitsenud vähemalt aasta aega ühe kodulooma või -linnu eest ise või aidanud kellelgi hoolitseda või osalenud loomadega tegelevas ringis.
- teab tuntumate lemmikloomade põhilisi vajadusi: koerad, kassid, närilised, linnud, roomajad. Oskab kirjeldada, mis on nende pidamise erinevused, mis on keerukus iga looma puhul hoolitsemisel ja mida toredat loom pakkuda võib.
- teab tuntumate koduloomade ja -lindude põhilisi vajadusi: hobune, veis, lammas, siga, kana, part. Oskab kirjeldada, mis on nende pidamise erinevused, mis on keerukus iga looma puhul hoolitsemisel ja mida toredat loom pakkuda võib.
- oskab eristada putukaid ja ämblikke ning kirjeldada nende erinevusi.
- tunneb metsloomade jälgi ja oskab neid jälgedele järgi määrata. Oskab kirjeldada ka teisi märke, mille järgi metsloomade tegevust ära tunda.
- oskab kirjeldada metsloomade toiduahelat tuues vähemalt kaks näidet.
- teab, millised metsloomad magavad talveund ja oskab kirjeldada erinevaid pesatüüpe. Teab, millised loomad vahetavad talveks kasukat ja oskab neid ära tunda. Oskab selgitada, milleks on kasuka vahetamine hea.
- teab, millised Eesti metsloomad elavad puu otsas, millised maapinnal ja millised maa all.
- oskab kirjeldada vähemalt kümnet Eesti metslooma ja määrata nende liigilise kuuluvuse. Kirjeldus peab sisaldama välimust, leviala, elupaika, toitumist, poegimist, eluiga ja tähtsust looduses.

III tase

Loomade tundmise kolmanda taseme sooritaja:

- on osalenud looduskaitse all olevate loomade kaitsetegevuses (nt konnade rändeaegsed tegevused).
- on käinud abiks loomade varjupaigas, hoiupaigas või pakkunud loomale hoiukodu.
- teab, mida teha, kui on saanud hammustada või nõelata.
- oskab kirjeldada pistesääsklaste elutsükli ja eristab verd imevaid sääski teistest sääskedest. Oskab selgitada, miks sääsed on vajalikud.

A Metsloomad

- on osalenud metsloomade öisel vaatlusel või korraldanud talvel loomajälgede määramiseks matka.
- oskab määrata metsloomi nende väljaheidete järgi, vähemalt karu, rebane, jänes, metskits, põder. Tunneb ära vähemalt viis metslooma nende hääle järgi.
- oskab määrata Eesti roomajaid ja kahepaikseid.
- oskab määrata Eesti imetajaid seltsi täpsusega ja annab nendele üldise kirjelduse.
- oskab nimetada Eestis elavate sipelgate perekondi ja kirjeldadab nende eluviisi.
- oskab kirjeldada ja tunneb looduses ära vähemalt kolm mardikaliiki ja kolm liblikaliiki. Teab, kus on nende elupaigad, milline on nende toitumine ja nende elutsükkel munast valmikuni.

B Koduloomad ja -linnud, lemmikloomad ja -linnud

- tunneb ära esmased haigustunnused lemmikloomal, et pöörduda vajadusel loomaarsti poole.
- tunneb ära esmased haigustunnused koduloomal, et pöörduda vajadusel loomaarsti poole.
- on hoolitsenud vähemalt aasta aega mitme erineva kodulooma või -linnu eest ise või aidanud kellelgi hoolitseda või osalenud loomadega tegelevas ringis.
- oskab koostada vähemalt viie kodulooma ja/või -linnu pidamise eeskirja koos liigi/tõu kirjeldusega.
- on aidanud läbi viia treeningut loomadele või koolitanud ise looma mõneks ametlikuks katseks. Võib ka olla osalenud loomaga mõnel ametlikul näitusel või katsel.

IV tase

Loomade tundmise neljanda taseme sooritaja:

- on korraldanud loomade abistamiseks ürituse: kas heategevuspäev varjupaigas, metsloomade talvine toitmine vms.
- on korraldanud ürituse, kuhu on kaasatud loomad: teab kuidas ürituse õnnestumiseks ette valmistada nii loomad kui ka inimesed, millised on nõuded keskkonnale ja millega tuleb sellise ürituse korraldamisel arvestada, et hea oleks olla nii loomadel kui ka inimestel.
- on korraldanud õppemängu, eesmärgiga õpetada teisi tundma Eesti sõralisi ja kiskjaid.

A Metsloomad

- on läbi viinud metsloomade öise vaatluse.
- on korraldanud putukate ja ämblike tundmise õppematka.
- tunneb looduses ära mesilased, kimalased, herilased ja sirelased, oskab nende erinevusi kirjeldada.
- oskab kirjeldada ja tunneb looduses ära vähemalt kaheksa mardikaliiki ja kuus liblikaliiki. Teab, kus on nende elupaigad, milline on nende toitumine ja nende elutsüklid.
- oskab nimetada mõnda Eesti kõhtjalgset ehk maismaatigu ja kirjeldada nende toidulauda ja eluviisi.
- oskab nimetada kolm erinevat Eestis elavat ämblikute sugukonda ja tunneb ka looduses mõne ära.
- tunneb looduses ära sadajalgse, tuhatjalgse, kõrvahargi ja kakandi. Oskab kirjeldada nende erinevusi nii kehaehituses kui ka eluviisis.

B Koduloomad ja -linnud, lemmikloomad ja -linnud

- oskab koostada vähemalt kümne kodulooma ja/või -linnu pidamise eeskirja koos liigi/tõu kirjeldusega.
- oskab kirjeldada, milliseid pidamistingimusi vajavad roomajad ja kahepaiksed.
- oskab kirjeldada, milliseid pidamistingimusi lemmikuna vajavad erinevad putukad ja ämblikulaadsed.
- oskab kirjeldada, milliseid pidamistingimusi vajavad erinevad eksootilised linnud.
- teab loomade tõuaretuse või lemmiklooma paljundamise põhimõtteid ja eetikat.
- teab, kuidas hoolitseda tiine looma eest, kuidas vastu võtta poegimine, kuidas hooldada imetavat looma ja tema poegi.
- teab, kuidas hoolitseda muneva ja haudiva linnu eest ja oskab kasvatada tibudest noorlinnud. Oskab kasutada inkubaatorit ja teab, mida haudumise ja koorumise ajal tähele panna.

Ohutus

I tase

Omab elementaarseid teadmisi ohutuse valdkonnast, oskab kasutada esmaseid kustutusvahendeid ja oskab suhelda häirekeskusega efektiivselt ja tulemuslikult. Eriala omandamiseks tuleb läbida täies mahus "I tase" koolitusprogramm. Koolituse läbiviija peab olema omandanud vähemalt Ohutuse "II tase" taseme.

Ohutuse esimese taseme sooritaja:

- teab ja oskab kasutada erinevaid kustutusvahendeid ja -meetodeid (kustuti, kustutustekk, kustutusluud jne)
- teab ja oskab kasutada erinevaid looduslikke materjale lõkke või väiksema tule kustutamiseks (vesi, liiv, muld jne)
- teab ja oskab märgata elementaarseid tuleohutuse aluseid
 - lõkke tegemise tuleohutus: koha valik, õigete kustutusvahendite olemasolu
 - lahtise tule kasutamise ohutus siseruumides (küünal, kamin jne)
- on suuteline suhtlema häirekeskusega efektiivselt ja tulemuslikult
- teab, kuidas tagada enda ja ümbritsevate inimeste ohutus sündmuskohal
- on eelnevalt loetletud ohutuse teemad läbinud nii teooria kui ka praktiliste harjutustena

II tase

Õpib varasemale tasemele lisaks ohutuse erinevaid valdkondi. Teab, kuidas üritustel märgata ohutegureid, neid riske läbi ennetamise minimaliseerida, tegutseda realiseerunud ohu korral. Eriala omandamiseks tuleb kaasata päästeala spetsialist, kes annab teoreetilised teadmised ja viib läbi praktilised harjutused.

Järgneb praktiseerimine oma maleva üritustel või üle-eestilistel üritustel ohutuse valdkonnas abilisena.

Ohutuse teise taseme sooritaja:

- teab erinevaid ürituse/laagri ohutuse valdkondi ning teab, kuidas ennetada nendega seotud õnnetusi
 - tuleohutus
 - veeohutus
 - pommiohutus
- oskab anda esmaabi tule- või veeõnnetuse tagajärjel tekkinud tervisekahjustuse korral (põletus, hingamishäired, elustamine)
- teab kadunud inimese otsimise põhitõdesid ning oskab abistada professionaalset otsijat (kaasa lüüa otsingus)
- teab ja oskab suhelda ürituse korraldajatega konstruktiivselt ja diskreetselt (oskus vältida paanikat ja selle levimist)
- on eelnevalt loetletud ohutuse teemad läbinud nii teooria kui ka praktiliste harjutustena

III tase

Õpib varasematele tasemetele lisaks ohutuse valdkonna teemadel kommunikeerima efektiivselt ja tulemuslikult erinevaid asjasse puutuvaid osapooli. On võimeline läbi viima ohutusalase instruktaaži ürituse korraldajatele vajalikus mahus "I tase" ja "II tase" ulatuses.

Saab hakkama väiksema või keskmise suurusega ürituse ohutuse valdkonna eest vastutamisega ja on valmis suurema ürituse ohutuse valdkonna töös kaasa lööma.

Eriala omandamiseks tuleb kaasata päästeala spetsialist, kes annab teoreetilised teadmised ja viib läbi praktilised harjutused.

Järgneb praktiseerimine oma maleva üritustel või üle-eestilistel üritustel ohutuse valdkonnas abilisena või vastutajana.

Eeldused: Ränduriealisus; olnud vähemalt kolmel üritusel ohutuse valdkonna meeskonna liige; sooritanud praktilise situatsioonülesande päästeala spetsialistile.

Ohutuse kolmanda taseme sooritaja:

- oskab tuvastada potentsiaalseid ohte ning teab, kuidas seda ohtu minimaliseerida
- on võimeline üle andma ja suhtlema kiirabi, politsei, pääste esindajaga üritusel (juhtumi üleandmine ja vajaliku info edastamine jooksvalt)
- oskab suhelda ürituse juhtkonnaga ja/või ESÜ juhatusel konstruktiivselt ja diskreetselt (oskus vältida paanikat ja selle levimist)
- oskab suhelda ja olukorrast informeerida osalejate lähedastega konstruktiivselt ja diskreetselt (oskus vältida paanikat ja selle levimist)
- on võimeline juhendama ürituse juhtkonda ja korraldusmeeskonda "tase 1" ja "tase 2" piires ürituse ohutuse teemadel
- on osalenud suurema ürituse (üle 100 osalejaga) ohutuse eest vastutava isiku abilisena / meeskonnaliikmena (inimeste suunamine, kustutustöodes kaasalöömine)
- on olnud ise väiksema või keskmise suurusega ürituse (alla 100 osalejaga) ohutuse eest vastutav isik
- on eelnevalt loetletud ohutuse teemad läbinud nii teooria kui ka praktiliste harjutustena

IV tase

Õpib varasematele tasemetele lisaks ohutuse valdkonda planeerima, koostama riskianalüüsi, ohutusnõudeid ja -juhendeid. On võimeline suhtlema intsidentidest efektiivselt ja tulemuslikult ka meediaga. On osalenud ESÜ koolitajate koolitusel. Võib korraldada koos päästeala spetsialistiga ohutuslaseid koolitusi 1-3 tasemetele. Kui koolituste korraldamises ja praktilises ohutuse valdkonna töös tuleb sisse pikem (enam kui kolmeaastane paus), siis taseme taastamiseks tuleb taotlejal sooritada vähemalt kaks praktilist ürituse ohutuse kontekstist situatsioonülesannet päästeala spetsialistile.

Eeldused: Vanus vähemalt 26 aastat (vanem kui rändur); kehtiv 16h esmaabikoolituse tunnistus; sooritanud praktilise situatsioonülesande päästeala spetsialistile, mis sisaldab muuhulgas riskianalüüsi, suhtlust meediaga kriitilises oludes ning sündmuse üle andmist operatiivteenistusele.

Ohutuse neljanda taseme sooritaja:

- oskab teha riskianalüüsi laagri/ürituse ohutuse tagamise vaatenurgast
- oskab koordineerida ürituse evakuatsiooni ning anda päästjate saabudes sündmust üle
- oskab komplekteerida väiksema või keskmise suurusega ürituse ohutuse tagamise varustuse nimekirja
- teab ja oskab iseseisvalt kasutada päästeautos leiduvat põhivarustust
- suudab iseseisvalt tagada I – III taseme tasandil laagri ohutuse
- on võimeline koostama ohutusnõudeid, -juhendeid ja suuniseid vastavalt ürituse tüübile
- omab sündmuste lahendamise praktikat mõne professionaali juhendamisel
- oskab suhelda meediaga ürituse ohutuse eest vastutava isikuna esindades ESÜt konstruktiivselt ja diskreetselt (oskus vältida paanikat ja selle levimist)
- on võimeline olema suurema ürituse (üle 100 osalejaga) ohutuse eest vastutav isik
- on omandanud teadmised, et võiks jätkata oskuste omandamist vabatahtliku päästja I taseme koolitusel

Hetkel töös olevad skaudioskused:

- Taimede tundmine
- Koolitaja